

TÜRK-İS

TÜRKİYE İŞÇİ SENDİKALARI



KONFEDERASYONU YAYIN ORGANI

Nisan 1989

Sayı : 234



**ACIZ
AC** Diye Haykıran
Yüzbinler
Eylemlerini Sürdürüyor

AYLIK
EĞİTİM
VE
MESLEK
DERGİSİ

TÜRK-İŞ

TÜRKİYE
İŞÇİ
SENDİKALARI
KONFEDERASYONU
AYLIK
YAYIN
ORGANIDIR

NİSAN
1989
Sayı : 234

SAHİBİ :
TÜRKİYE İŞÇİ
SENDİKALARI
KONFEDERASYONU
ADINA
GENEL BAŞKAN
ŞEVKET YILMAZ

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ :
ERDAL TÜT

MÜESSESE MÜDÜRÜ :
ORHAN BALABAN

YAZI KURULU :
BURHAN DODANLI
ERKİN OKAY

DERGİ ADRESİ :
TÜRK-İŞ GENEL MERKEZİ
KIZILAY-ANKARA
Tel : 133 38 24

ABONE :
Yurtiçi, 6 aylık 9.000.-TL.
Yıllık 18.000.-TL.
Yurtdışı 6 aylık 20.000.-TL.
Yıllık 40.000.-TL.

FOTOĞRAFLAR :
NİHAT ÜSTÜN

TİSAMAT BASIM SANAYİ
TEL : 118 95 62 — ANKARA

BASKI TARİHİ : 30.4.1989

Son Dakika

1 Mayıs'ta İstanbul'da meydana gelen kanlı olaylar ve Türk-İş Yönetim Kurulunun bildirisini gelecek sayımızda yayınlayacağız

Türk-İş

İçindekiler

- 1** ÖZAL'IN DAVETİ ÜZERİNE GERÇEKLEŞEN GÖRÜŞME
- 3** EYLEM AYI: NİSANI YÜZBİNLERCE İŞÇİ, DALGA DALGA YAYILAN EYLEMLERLE HÜKÜMETİ UYARDI
- 16** TÜRK-İŞ BAŞKANLAR KURULU TOPLANDI
- 17** TÜRK-İŞ BAŞKANLAR KURULU BİLDİRİSİ
- 19** SÖZLEŞMELERDE SON DURUM
- 20** DANIMARKA SOSYAL DEMOKRAT PARTİ BAŞKANI AVKEN TÜRK-İŞ'İ ZİYARET ETTİ
- 21** MPM YILIN VERİMLİ İŞÇİLERİNİ SEÇTİ
- 22** İŞÇİ MARŞI
- 23** DIŞ İLİŞKİLER
- 24** NİSAN AYI GIDA HARCAMASI
- 25** SUÇLU AYAĞA KALK
- 26** IOCU GENEL MÜDÜRÜ TÜRK-İŞ'İ ZİYARET ETTİ
- 27** KÖŞEMDEN
- 28** GÜNÜMÜZDE İŞÇİ EYLEMLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ
- 29** ÇALIŞAN KADINLAR 1. ULUSAL KURULTAYI İLE İLGİLİ AÇIKLAMA
- 30** AYKUT'UN DAVETİ İLE YAPILAN GÖRÜŞME
- 31** SOSYAL GÜVENLİK H. AVNİ YAZICI'nın YAZISI
- 32** MADEN İŞ KOLUNDA BİRLEŞME ÇALIŞMALARI

DERGİMİZ
BASIN AHLAK
YASASINA UYAR



Başbakan
Turgut Özal'ın
çağrısı
ile
yapılan
görüşmeden
sonra,
Şevket
Yılmaz
gazetecilere
açıklama
yaparken



Özal'ın daveti üzerine gerçekleşen görüşme

- BAŞBAKAN, KAMU KESİMİ SÖZLEŞMELERİYLE İLGİLİ OLARAK DEVLET BAKANİ CEMİL ÇİÇEK'İ GÖREVLENDİRDİ

Takvim yaprakları 14 Nisan Cuma gününü gösterirken, TRT 13 Haber bülteninin ilk sırasında Cumhurbaşkanı ile görüşen Başbakan Turgut Özal'ın işçi eylemleriyle ilgili konuşması yer alıyordu.

Bir süre önce bu eylemlerle ilgili olarak Türk-İş yetkilileriyle görüşmeyeceğini, eylemci işçilerin aralarında seçecekleri bir grup temsilciyi kabul edebileceğini ve bunu insani nedenlerle yapacağını söyleyen Başbakan, Cumhurbaşkanının yanından çıktıktan sonra eylemlerle ilgili şunları söylüyordu:

"Bir grup sendikacının emek-

• TÜRK-İŞ YÖNETİCİLERİYLE GÖRÜŞMEM, EYLEMCI İŞÇİLERİN TEMSİLCİLERİYLE İNSANİ AÇIDAN GÖRÜŞEBİLİRİM DİYEN BAŞBAKAN, BU EYLEMLERİN EMEKLİ SENDİKACILARIN BİR DAHA SEÇİLMEME TEHLİKESİ YÜZÜNDEN TAHİRİKLE YAPILDIĞINI AÇIKLAMASINDAN HEMEN SONRA ŞEVKET YILMAZ'I ŞAHSEN ARAYARAK GÖRÜŞME TALEBİNDE BULUNDU.

lilik durumu var. Bir daha seçilemeye durumları var. Eylemleri yaptırıyorlar"

TRT 13 Haber Bültenini dinleyen Türk-İş Genel Başkanı ve Yönetim Kurulu üyeleri hayretle birbirlerine baktılar.

Türk-İş olarak emekli sendikacıların konusunda Hükümete en küçük bir talep iletmemişlerdi. Bu itham son derece çirkindi.

Aynı anda Türk-İş Genel Başkanı Şevket Yılmaz'ın telefonu çaldı. Başbakan Özal'dı telefonda.

Başbakan, Yılmaz'a hatırlar soruduktan sonra "Nerelerdesiniz, görüşemiyoruz" gibi yeni bir gariplik örneği sergiledi. Yılmaz da "Biz Başkanlar Kurulu toplantılarında, Koordinasyon Komitemizin açıklamalarında, davet alırsak görüşürüz, duruma bakarız dedik. Bugüne kadar davet edilmedik" dedi.

Başbakan, "Sayın Yılmaz, hemen gelerseniz saat 13.30'da burada olursanız, yarım saat görüşebiliriz. Saat 14'de başka hey'etle görüşeceğim" dedi.

Yılmaz, derhal Koordinasyon Komitesi üyelerini arattı. TES-İŞ Genel Başkanı Faruk Barut, Türk Harb-İş Genel Başkanı Kenan Durukan'dan başka kimseyi yerinde bulamadı. Randevu saatına dakikalar kalmıştı ve Genel Sekreter Emin Kul'u da yanına alarak 4 kişilik bir hey'et halinde Başbakanlık Konutuna gidildi.

Başbakan'la karşılaşınca Şevket Yılmaz'ın ilk sözleri şöyle oldu:

“Size teessüf ederim. Bugün yaptığımız açıklamada eylemlerin emekli sendikacıların seçilmeme telaşından doğduğunu söylediniz. Bugüne kadar size emekli sendikacıların durumu ile ilgili bir talebimiz oldu mu?”

Başbakan alttan aldı, “Tashih ederiz Şevket Bey” diyerek Devlet Bakanı Mehmet Yazar'ı telefonla arayarak, TRT ile temas kurmasını ve ilgili cümlelerin çıkarılmasını istedi.

Az sonra Devlet Bakanı Cemil Çiçek'le beraber Kamu-İş Genel Sekreteri Naci Önsal odaya girdiler.

Başbakan, kamu kesiminde görüşmelerin koordinasyonu için Devlet Bakanı Cemil Çiçek'i görevlendirdiğini, kendisinin adı gibi “çiçek” olduğunu söyledi.

Yılmaz, “Sayın Cemil Çiçek'in adı gibi çiçek olması önemli değil, önemli olan onun kafasına sizin sokacaklarınız” cevabını verdi.



Devlet Bakanı Cemil Çiçek, Kamu İşveren Sendikaları Temsilcileriyle

Görüşme 1,5 saat sürdü.

Görüşmeden sonra Türk-İş Genel Başkanı, basına yaptığı açıklamada, Başbakanın TRT'de yayınlanan sözleri nedeniyle kendisine teessüflerini bildirdiğini, bu davetin Başbakandan geldiğini söyledi.

Görüşmelerin sür'atlendirileceğini, bu konuda Cemil Çiçek'in görevlendirildiğinin kendilerine bildirildiğini sözlerine ekledi.

Gelin görün ki; TRT Haber Dairesi yetkilileri, Başbakanın talimatı üzerine emekli sendikacıları suçlayan cümleyi çıkarmakla yetinip, Başbakanla görüşme haberinde davetin Başbakandan geldiğini belirtmemekte yarar gördüler.

Türk-İş Basın Müşavirliğinin ısrarlı hatırlatmalarına rağmen, Şevket Yılmaz'ın teessüf ettiği ve davetin Başbakandan geldiği yolundaki açıklamalarına yer verilmiyordu.

Daha sonra Türk-İş kamu kesimi sözleşmelerini koordine eden komisyon normal toplantılarını sürdürürken, sendikalar da kamu işveren sendikalarıyla karşılıklı görüşmelere başladılar.

Dergimiz baskıya girdiğinde bu görüşmelerden henüz bir sonuç alınamamıştı.



Kamu kesiminde görüşmelerin yapıldığı ilk oturumda, işçi kesiminden bir görünüş



EYLEM AYI : NİSAN!

- ***Yüzbinlerce işçi, dalga dalga yayılan eylemlerle hükümeti uyardı.***

- Kamu kesiminde yenilenecek sözleşmelerle ilgili pazarlık sürerken, sendikaların talimatı doğrultusunda eylem yapan işçiler "açız,, diye haykırdılar

Bıçak kemiğe dayanınca, eylem şekilleri arama ve bulmada adeta mucizeler yaratıldı. Nisan 1989'da.

Toplu viziteye çıkmak, topluca sakal bırakmak, iş yavaşlatmak, yalınayak yürüyüşler, "açız" yazılı tişörtlerle toplu yürüyüş, siyah önlüklerle yürüyüş, saçları kazıtmak, gazetelere ve politikacılara toplu telgraflar çekmek, servis arabalarına binmemek, polislerin toplu müdahalesi karşısında topluca oturmak, fazla mesaiye kalmamak, boş tencereler ile gösteriler düzenlemek, Özal'ın Türkçe haykırıslar karşısında duyarsızlığını göstermek için İngilizce "We want ekmek" (ekmek istiyoruz) ve "We

"Açız, Aç" c yerek toplu sözleşmesinc ki tavn protes eden işçiler, s kaklara dökü düler. İşçile zaman zama çevik kuvv ekipleriyle ka şlaştılar..



Kadın-erkek iş-
çiler meydanla-
rı doldurarak,
yolda oturarak,
Sendikaların-
dan yapılan
açıklamaları il-
le dinlediler.

are hungry) (açız) yazılı pankartlar-
la yürüyüş, ücret bordrolarını gös-
tererek gazeteci ve milletvekil-
leriyle görüşme gibi eylemler birbi-
rini kovaladı.

EYLEMLERİN DÖKÜMÜ

3 NİSAN 1989 PAZARTESİ

YOL-İŞ üyesi işçiler İzmir'de
yürüyüş yaparak Bölge Müdürlüğü
önüne gidip, oturma eylemi uy-
guladı.

4 NİSAN 1989 SALI

TES-İŞ Sendikasına bağlı TEK,
DSİ, EİEİ ve İller Bankasında çalış-
an yaklaşık 85 bin işçi yemek boykotu
yaptı. Ümraniye TEK 2. Grup
Müdürlüğü işçileri topluca fırına

giderek, aldıkları ekmekleri trafiği
kapatacak şekilde yolda oturarak
yediler.

Yol-İş Sendikasına bağlı İstan-
bul Karayolları Bölge Müdürlüğün-
deki işçiler yemek boykotu yaptılar
ve bu boykotun sürekli olacağını
söylediler.

TEK GIDA-İŞ üyesi Tekel işçi-
leri Cevizli işyerine servis arabası-
na binmeyerek topluca yürüyerek
gittiler.

Bağımsız Çelik-İş Sendikası-
ca İskenderun ve Karabük Demir-
çelik fabrikalarında alınan grev
kararının Bakanlar Kurulunca erte-
lenmesi nedeniyle işçiler miting
düzenlediler.

5 NİSAN 1989 ÇARŞAMBA

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şev-
ket Yılmaz, Başkanlar Kurulu to-
lantısını açarken yaptığı

konuşmada, "İşçisini üretmeme
hakkını kullanma yolunu seçtiği
anda, baskıcı tutum ve ekonomik
politikaların böyle devam ettiril-
mesi mümkün değildir. Sürdürül-
mekte olan eylemler bunun
habercisidir ve Türk-İş'in mutlak
desteğine sahiptir. Hükümet ya so-
rumluluk yolunu ve basiretli dav-
ranmayı seçecektir, ya da toplu
sözleşmesi olsun olmasın, grev ya-
sağı kapsamına sokulmuş bulun-
sun ya da bulunmasın, mecburi
tahkime tabi tutulsun tutulmasın,
tüm işçilerin üretmeme yolunu
seçmeleriyle karşı karşıya kala-
caktır" dedi.

İstanbul'da TEKEL ve ÇAY-
KUR işçileri yemek boykotu
yaptılar.

Bağımsız BANKS Sendikasına
üye Yapı ve Kredi Bankası işçileri
de yemek boykotu düzenlediler.

6 NİSAN 1989 PERŞEMBE

Yemek boykotu, toplu vizite-ye çıkma, fazla mesaiye kalmama eylemleri bugün de bütün yurtta devam etti.

Yol-İş Sendikasına bağlı Karayolları, Köy Hizmetleri, Yapı İşleri, Afet İşleri, Kara, Hava ve Deniz işletmelerindeki inşaat işçilerinden oluşan 120 bin kişilik grup, toplu viziteye çıkma ağırlıklı eylemlerine, yemek boykotunu da eklediler.

Petrol işkolunda ise Petrol-İş'e bağlı işçilerin çalıştığı TPAO'ya bağlı rafinerilerde üretim ciddi şekilde gerilerken, TPAO ve Petro-Kimya tesislerindeki işçiler sakal bıraktılar. İşçiler ayrıca toplu viziteye çıkma ve fazla mesai yapmama eylemleri yaptılar.

Çay-Kur'a bağlı İstanbul Çay Paketleme Farikası iş-

çileri de saat 09'da fabrikadan çıkarak Maslak'a kadar yürüdüler. Çevik Kuvvet ekipleri tarafından yolları kesilen işçiler dağıtılmak istendi. Sendikalarına gideceklerini söyleyen işçileri polis zor kullanarak dağıttı.

7 NİSAN 1989 CUMA

Türk-İş Başkanlar Kurulu kararı gereğince eylemlerin yaygınlaştırılmasına devam edildi.

11 Bin petrol işçisi, yemek yememe, fazla mesaiye kalmama, servislerden erken inip topluca yürüme eylemlerini sürdürdüler.

Karayolu işçileri sakal grevi yanısıra topluca yürüyüşler yaptılar.

TES-İŞ Sendikası üyelerinin çalıştığı trafolarda ve DSİ işyerlerinde sakal bırakma eylemine geçildi.

Malatya Şeker Fabrikasında bir camının kırılması ve Fabrika idarecilerinden birinin 'bunu kıran gavurdur' demesi üzerine işçiler yemek boykotu yaptılar.

Kazlıçeşme'de 17 işçinin bir yıldır ödenmeyen sosyal yardımların ödenmesi için işverenle yaptıkları münakaşa sonucu polise gözüaltına alınması, kitlesel protestolara yol açtı. Deri fabrikalarında çalışan yüzlerce işçi öğle tatilinde cadde ve sokaklarda yürüyüş yaptılar.

8 NİSAN 1989 CUMARTESİ

Türk Harb-İş üyesi Gölcük teranesinde çalışan 4 bin işçi, Kocaeli'nde sendika şubesi önünde toplanarak, vizite kağıdı verilmediğinden doktora gidemeyen ve şeker krizinden ölen arkadaşları için gösteri yaptılar, sorumluların bulunarak cezalandırılmasını istediler.

İstanbul'da Tekel İşçileri topluca yürüyere Büyük kalabalıklar oluşturular.. İşçiler Hükümetin kendilerine karşı uyguladığı politikayı protesto ettiler..





Nisan ayında
şimdiye kadar
görülmemiş bi-
çimde ortaya
çıkın işçi ey-
lemelerinde, iş-
çiler, polislin
engellemeleri-
le karşılaştılar.
İşçiler, hak mü-
cadelesinde ka-
rarlı oldukları
gösterdiler.

9 NİSAN 1989 PAZAR

Türk-İş Genel Başkanı Şevket Yılmaz, kamu kesiminde değişik işkollarında çalışan 600 bin işçinin toplu iş sözleşmelerini koordine ile görevli Komisyon ve Türk-İş Yönetim Kurulu'nun pasif direnişlere tam destek olduğunu belirterek, "Önce her sendikamızın kendi şartları içinde bulup uygulamaya koyduğu pasif direnişler devam edecek, daha sonra Mayıs ortalarına kadar sonuç alınamazsa toplu grevler gündeme gelecektir" dedi.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı İmren Aykut da yaptığı açıklamada, Türk - İş yöneticilerine diyalog çağrılarını yaptığını, bu çağrılarının cevapsız bırakıldığını söyledi.

10 NİSAN 1989 PAZARTESİ

Pazartesi günü, Türk-İş Genel Başkanı Şevket Yılmaz'ın, gazetecilerin "İmren Aykut sizinle görüşmek istiyor, siz kabul etmiyormusunuz" şeklindeki sorularını cevaplamasıyla başlıyordu.

Yılmaz, "Ne görüşeceğim ki? Yetkili mi? Benim görüşeceklerime cevap verecek yetkiye sahip mi? Kimi kime şikayet ediyorlar. Şikayetçi biziz, sıkıntıyı çeken biziz, hala bizden şikayet ediyorlar. Ben kimseye görüşme talebinde bulunmadım, bulunmam da" derken, yeni gelişmeler gözlemlendi.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Aykut, Türk-İş'e gönderdiği bir mektupla, ertesi gün 11.30'da Bakanlıkta beklediğini bildirirken,

Yılmaz da konunun Yönetim Kurulu ve Koordinasyon Komitesi ile görüşüldükten sonra karara bağlanacağını, gidip gitmemeye öyle karar verileceğini açıklıyordu.

Bu arada Tarım-İş Sendikasına bağlı 11 bin, Türk Harb-İş'e bağlı 6 bin, Ağaç-İş Sendikasına bağlı 5 bin işçi de pasif direnişe başladılar.

Bağımsız Çelik - İş Sendikası'nın pasif direnişi sürerken, TPAO ve TÜPAŞ işçileri de eylemlerini sürdürdüler.

Sakal grevi yapan işçi sayısı 50 bine ulaşırken, Kayseri'den Türk Harb-İş'e bağlı işçiler yüzlerce telgraf çekerek Hükümeti protesto ettiler.

11 NİSAN 1989 SALI

Gazeteler "İşçi her yerde ayak-



ta", "Eylemler Çığ Gibi Büyüyor" gibi başlıklarla işçi eylemlerini kollarına duyururken, Başbakan Turgut Özal, yeni tepkilere davetiye çıkarıyor ve "Maalesef işçileri biraz dürtüyorlar" diyordu.

"Dürtme" gibi bir eylemin insanlar için kullanılamayacağı gerçeği bir tarafa, "açız" diye haykıran ve hiçbir olay çıkarmadan pasif direnişlerini sürdüren işçilerin arkasında tahrik varmış gibi gösterme çabası tepkileri de beraberinde getiriyor, eylemler daha büyük boyutlara ulaşıyordu.

Ankara'da Köy Hizmetleri Birinci Bölge Müdürlüğünde çalışan yaklaşık bin işçi vizite kağıtlarıyla Etlik'ten Ulus'a yürüdüler. Polisin dağılmalarını istemesi üzerine, gruplar halinde 7 kilometrelik yolu yürüyerek Ulus Rüzgarlı Sokak'taki SSK Hastanesine geldiler. Hastane önünde Zirai Donatım Kurumu, Makina Kimya Endüstrisi Kurumu Gazi Fişek Fabrikası, Gaz Maske Fabrikası ve Şeker Fabrikasında çalışan işçilerin de katılımı ile SSK Hastanesi tam bir ana-baba gününe döndü.

TES-İŞ Sendikası Genel Merkezi de tüm teşkilatına yayınladı-

ğı genelgede; işçilerin her türlü yasal hakları hatırlatılarak, herhangi bir arıza ve noksanlık olması halinde servis arabalarına binilmemesi, işveren arabalarının kullanılmaması, güvenlik malzemesi verilmeden araziye çıkılmaması, fazla mesai yapılmaması, gece çalışmasında 7,5 saatten fazla çalışılmaması, avans verilmemesi halinde seyahata çıkılmaması istendi.

İstanbul'daki eylemler de yoğunlukla devam etti. TEK'te çalışan 4 bin işçi toplu halde viziteye çıktı. Denizcilik İşletmesine bağlı limanlarda ve gemilerde çalışan 400 işçi hastalandıkları için hastaneye başvurdular.

Türkiye Denizciler Sendikası'na bağlı işçiler Şehir Hattı vapurlarıyla işletmeye bağlı işyerlerinde direnişe geçeceklerini açıkladılar. Şehir hattı vapurlarında çalışan işçilerin İETT şoförlerinin yaptığı gibi "mevzuat"ı uygulayarak limit olarak belirlenmiş 1700 kişiden fazla yolcu almayacakları, bunun için gişelerin girişine numarator koyduracakları ayrıca vapurların hızını da 6 mile düşürecekleri bildirildi.

Denizcilik işletmesine bağlı iş-

yerlerinde çalışan büro personelinin de Tepebaşı SSK ve Deniz Hastanesinde topluca muayeneye gideceği bildirildi.

Yurtta diğer eylemler şöyle sıralandı:

— Gölcük Tersanesinde çalışan işçiler ilçe merkezindeki Atatürk Anıtı önüne gelerek alkışlı protestoda bulundu. Polisin uyarılarından sonra gruplar halinde dağılan işçiler, üretimi de asgariye indirdiler.

— İzmir'te TÜPRAŞ Rafinerisinde çalışan ve yaklaşık bir aydır pasif direniş sürdüren, önceki gün de işi tamamen bırakan 1200 işçi, toplu viziteye çıktı.

— İzmir'de DSİ Bölge Müdürlüğü bahçesinde toplanan 600 işçi, yere uzanarak protesto eyleminde bulunurken, grev kararı asılan Kaçuk Sanayi işyerinde çalışan 130 işçi toplu halde yürüyerek Tepecik SSK Hastanesinde viziteye çıktı. Aliaga'da TÜPRAŞ ve PETKİM işyerlerinde 5 bin işçi sakal bırakma, Bölge Müdürlüğü önünde toplanma, viziteye çıkma eylemlerine devam etti.

— Antalya, Burdur ve Isparta'daki DSİ ve TEK işyerlerinde çalış-

Yollara dökülen işçiler, toplu viziteye çıkmadan, Sakal bırakmaya, saçları kestirmeye varan eylemler ortaya koydular.. İşçiler bordurlarını göstererek, "Aç olduklarını haykırdılar.

şan 4.100 TES-İŞ üyesi işçi ile Burdur Şeker Fabrikasında çalışan 450 işçi viziteye çıktılar.

— Uşak Şeker Fabrikasında çalışan 550 işçi toplu viziteye çıktı.

— Bursa ve ilçelerinde 1600 TEK işçisi toplu vizite eylemi yaparak sakal bırakmaya başladılar.

— Adana, Kahramanmaraş, Gaziantep, Hatay ve İçel'de DSİ, TEK, İller Bankası ve Elektrik İşleri Etüd İdaresi işçileri viziteye çıkma ve sakal bırakma eylemi uyguladılar.

— Tarsus'ta DSİ Bakım Başmühendisliğinde çalışan 140 işçi, topluca viziteye çıktı.

— Eskişehir Şeker Fabrikası, Şeker Makine Fabrikası, DSİ 3'üncü Bölge Müdürlüğü ve TEK Porsuk Dağıtım işyerlerinde çalışan 3450 işçi ile Cicisan Şekerleme işyerinde çalışan 150 işçi toplu viziteye çıktılar.

— Konya'da Yol-İş Şeker-İş Sendikalarına bağlı 2750 işçi topluca viziteye çıkarken, Etibank Seydişehir Alüminyum tesislerinde çalışan 5.100 işçi de işbaşı yaptıktan sonra sağlık durumları bozulduğu için viziteye çıktılar.

— Kayseri'deki DSİ, TEK ve Şeker Fabrikasında çalışan yaklaşık 3 bin işçi de gruplar halinde viziteye çıktılar.

— TEK ve DSİ işçileri Hirfanlı Barajında işlerini bırakarak viziteye çıktılar.

— Kastamonu'da DSİ'de çalışan 427 işçi toplu viziteye çıkarken, 25 günlüğüne sakal bırakmaya başladılar.

— Bolu'da TEK işçileri toplu viziteye çıktılar.

12 NİSAN 1989 ÇARŞAMBA

Türkiye çapında eylemlere bugün de devam edildi.

İstanbul'da 15 binin üzerinde Tekel işçisi eylem yaptı. Cevizli Tekel fabrikasında çalışan 8 bin işçi saat 10.30'da topluca viziteye çıktı ve 4 kilometre ötedeki Kartal SSK Hastanesine kadar topluca yürüdü.

Doktora gönderilmedi, can verdi

HASTA İŞÇİ VİZİTE KURBANI

• **TÜPRAŞ'TA VİZİTE KÂĞIDI VERİLMİYEN ŞEKER HASTASI İŞÇİSİNİN ÖLMESİ OLAYLARA NEDEN OLDU. ARKADAŞLARININ ÖLÜM HABERİNİ ALAN İŞÇİLER E-5'İ TRAFİĞE KAPATTI. POLİS, İŞÇİLERİ OTOBÜSLERE BİNDİREREK DAĞITTI**

TÜPRAŞ Körfez Rafinerisi'nde vizite kağıdı verilmeyen ve şeker hastası olduğu bildirilen bir işçi dün öldü. Olayı protesto eden işçiler yürüyüşe geçerek E-5 karayolunu trafiğe kapattılar.

Toplu iş sözleşmesinde istediklerini alamayan işçiler, bir süreden beri pasif direniş yaparak yemek yemiyor ve servislere binmiyorlardı. Pasif direnişlerin artması üzerine toplu viziteye dönüşen eylemi önlemek amacıyla işveren vizite kağıdı vermemeye başladı. İşverenin bu tutumundan sonra şeker hastası olduğu bildirilen 40 yaşındaki evli ve beş çocuk babası **Arif Alp** revire giderek hastaneye sevkini istedi. Vizite kağıdı verilmeyen **Alp** tekrar işinin başına döndükten bir süre sonra kalp krizi geçirerek fenalaştı. Hastaneye kaldırılan **Arif Alp** yolda yaşamını yitirdi.

Arkadaşlarının ölüm haberini duyan Tüpraş işçileri, işvereni protesto amacıyla yürüyüşe geçti ve rafineriyi E-5 karayoluna yolu kesti. İşçiler, daha sonra olay yerine gelen güvenlik kuvvetlerince otobüslere bindirilerek dağıtıldı.

Yaşamını yitiren işçinin otopsi için hastaneye kaldırıldığı bildirildi.

rüdü. Şehir Hatlarına bağlı işçiler, istiap hacminden fazla yolcu olmayıp sür'ati de düşürünce vapur seferleri aksadı, yolcular iskelelerde kalabalıklar oluştururken, bazı yerlerde camlar kırıldı.

Ankara'da 3. İkmal Bakım Merkezi Komutanlığında çalışan Harb-İş üyesi 1200 işçi, Ankara-İstanbul karayolunu 15 dakika süreyle trafiğe kapatırken, Adana'da işçilerin toplu vizite eyleminde 3 sendikacı gözaltına alındı ve daha sonra mahkemece serbest bırakıldılar.

Değişik işkollarında çalışan işçiler arasında anlamlı dayanışma gözlemlendi İstanbul'daki Tekel işçilerinin yürüyüşünde.

Küçükalya Merkez'de çalışan 600 karayolu işçisi, yürüyerek viziteye giden tek el işçilerine destek olmak için aralarına katıldılar, kendilerine çiçek verdiler ve onlar da viziteye çıktılar.

Aynı saatlerde Cibali Sigara, Üsküdar Yaprak, Bomonti Bira, Mecidiyeköy Likör, Paşabahçe Rakı işyerlerindeki işçiler de viziteye çıkma eylemlerine katıldılar.

Paşabahçe işçilerinin polis tarafından yürüyüşlerinin engellenmek istenmesi sırasında çıkan olaylar büyümeden önlendi.

Bütün Tekel fabrikaları öğleye kadar boş kalarak üretim tamamen durdu.

Gölcük'te Askeri Tersane işçileri işlerinin başında kalarak üretimi tamamen durdurdular.

4 Bin dolayında Harb-İş üyesi, 22.30'da trafiği bir süre kapattılar.

Ankara'da 1200 Harb-İş üyesi Ankara-İstanbul karayolunu 15 dakika süre ile trafiğe kapattılar.

İzmir'de Tüpraş işçilerinin viziteye çıkma eylemi tekrarlanırken sakal bırakma eylemi diğer işkollarında da başlatıldı.

Uşak Şeker Fabrikası işçileri servis arabasına binmeden gruplar halinde yürüyerek işyerlerine giderken, Tek Gıda-İş üyesi 3 bin işçi de oturma eylemi yaptılar.

TEK, DSİ işçileri Kocaeli, Burdur, Bolu, Lüleburgaz, Adapazarı, Diyarbakır, Mersin, Adana ve daha pek çok il'de çeşitli eylem türlerini sergilediler.



Karadeniz'de Şeker-İş üyeleri-
nin yer yer viziteye çıkma eylemi
yaptığı gözlemlendi.

13 NİSAN 1989 PERŞEMBE

Türkiye Gemi Sanayii Taşkı-
zak Tersanesinde çalışan 5 bine ya-
kın işçi topluca viziteye çıktı.
Öğleye doğru yürüyüş yapan işçile-
rin önü polisler tarafından kesildi.
Sloganlar atan işçiler yürümeye de-
vam edince çevik kuvvet ekipleri
geldi. Camiönü Tersanesi önünde
işçilerin dağılmasını isteyen işçile-
re Dikimevinde çalışan işçiler de
katıldılar.

Polisin bazı işçileri coplamaşı
üzerine kargaşada ezilme tehlike-
si geçirenler oldu.

Dağılmayan ve yerlere otura-
rak eylemlerini sürdüren işçiler,
daha sonra işlerinin başına
döndüler.

Öte yandan, Kartal Maltepe
Askeri Dikimevi'nde 1800, Milli
Eğitim Basımevi'nde 400 işçi top-
lu olarak viziteye çıktılar.

İzmir'de de Deniz Onarım
Destekleme Komutanlığında çalış-
san 420 işçi, Tekel Yaprak Tütün
işyerinde çalışan 700 işçi dün yü-
rüyüş yaptı.

TES-İŞ'e bağlı TEK işçileri
Türkiye çapında yasal haklarını
kullanarak, arızalı vasıtalar yüzün-
den göreve çıkmadılar.

14 NİSAN 1989 CUMA

Dergimizin diğer sütunlarında
verdiğimiz Özal-Yılmaz görüşme-
si, Başbakanın daveti üzerine ger-
çekleşti.

Bu arada yurt sathında eylem-
lere devam edildi.

Bakanlar Kurulu, Demir Çelik
işyerlerinde ertelediği grevle ilgili
kararı kaldırdı.

İstanbul'da TEK işçileri yasal
haklarını kullanıp fazla mesai yap-
mayınca, elektrik arızaları giderile-
medi, bir çok semt yer yer
elektriksiz kaldı.

İzmir'de sakal bırakma eylemi
Karayolu ve TÜPRAŞ işyerlerinde
sürerken, TES-İŞ ve Petrol İş üye-
leri ertesi gün viziteye çıkma kara-
rı aldılar.

Batman baraj inşaatında bir sü-
re önce iş bırakan 250 işçiye 300 iş-
çi daha katıldı.

Antalya Köy Hizmetlerinde
çalışan işçilere ücretleri ödenmedi-
ği için işbaşı yapılmadı.

**Başbakan
Özal'ın "işçile-
birileri dürtü-
yor" sözün
işçiler meydan-
lardan "bizi aç-
lık dürtüyor"
haykırmasıyla
karşılık verdiler**





avranışlarını,
yemlerini ağır-
başlı şekilde or-
ya koyan iş-
ler, zaman za-
an güvenlik
çıkları ile çatış-
lar.. Ekmek
ücadelesi'nde
ararlı oldukları
ortaya koy-
ular.

15 NİSAN 1989 CUMARTESİ

Yol - İş üyesi işçiler Çıplak ayakla yürüyerek viziteye çıkmak üzere yürüyüşe geçtiler.

Ankara'da Karayollarına bağlı işyerlerinde çalışan 2300 işçi sabahın erken saatlerinde yalınayak yürüyerek SSK Yenışehir Dispanserine gitmek istediler. Polisin engellemesi üzerine servis arabalarıyla Dispanserine giden işçiler arabalardan indikten sonra da topluca yürüdüler.

İzmir'de üzerinde "açız" yazılı tişörtler giyen karayolu işçileri işyerlerine yürüyerek gittiler. Halkın, alkışla işçilere destek verdiği görüldü.

Adana'da Tekel'de çalışan ve aralarında sendika yöneticilerinin de bulunduğu işçilerin 15'i polis ta-

rafından gözaltına alındı. Belediye çalışan 700 işçi de toplu viziteye çıktı.

17 NİSAN 1989 PAZARTESİ

Ankara'da Atatürk Orman Çiftliğinde çalışan 700 tekel işçisi Trenle Ankara garına gelip, oradan SSK Ulus hastanesine yürüyüşe geçerek toplu vizite eylemi yaptılar.

İstanbul'da DMO'nun Göztepe'deki Basım Müessesesinde çalışan 190 işçi ilk defa viziteye çıkarak eylemlere katıldılar.

TEK GIDA-İŞ Üyesi 3 bin işçi de topluca viziteye çıkarak, daha sonra sendikanın Genel Merkezine giderek isteklerini açıkladılar.

Bandırma'da Tekel Yaprak Tütün işçileri toplu viziteyi çıktıkları, yolda polis tarafından

izlendiler, ancak herhangi bir müdahale olmadı.

Etibank boraks ve asit fabrikalarında çalışan 950 işçi de yemek yemeyerek, alkış temposuyla protesto gösterisinde bulundular.

Ankara'da TES-İŞ Sendikası'ndan yapılan açıklama ile Perşembe gününe kadar eylem programının askıya alındığı bildirildi.

İzmir'de çoğunluğunu kadınların oluşturduğu tekel işçileri de Al-sancak Dispanserine topluca giderek vizite eylemine katıldılar.

Tekel işçileri Akhisar, Saruhanlı ve Urla'da da vizite eylemi uyguladılar.

TEK işçileri yüksek voltajlı di-reklere çıkmadılar, vizesiz araçlara binmediler.

Kayseri'de 3500 Yol-İş üyesi işçilerin toplu viziteye çıkışları po-

ORTADOĞU RULMAN FABRİKASINDA ÇALIŞAN İŞÇİLER YEMEKTE ZEHİRLENDİ. 400 İŞÇİNİN 200'Ü HASTANEYE YATIRILDI, 200 İŞÇİ AYAKTA TEDAVİ GÖRDÜ

Polatlı yakınlarında bulunan Ortadoğu Rulman Fabrikasında çalışan 400 işçi, işyerinde çıkarılan yemekten zehirlenerek hastaneye kaldırıldı.

1 Nisan Cumartesi günü meydana gelen olayla ilgili olarak Polatlı Devlet Hastanesi Başhekim Dr. Ali Koç, işçilerin yedikleri çorba, rosto ve tulumba tatlısından zehirlendiklerini, zehirlenme belirtileri üzerine hastaneye getirildiklerini söyledi.

200 işçinin durumunun kritik olduğunu ve 200 işçinin de ayakta tedavi edilerek evlerine gönderildiğini kaydeden Başhekim, Koç, gerekli bütün önlemlerin alındığını belirtti.

Olay üzerine Polatlı Devlet Hastanesine gelen Sağlık Bakanı Halil Şıvgın, zehirlenen işçilerle ilgili olarak yapılan müdahaleler hakkında bilgi aldı.

Daha sonra alınan habere göre, hastanede tedavi altına alınan işçiler de taburcu edildiler.

lis tarafından engellenmek istendi ve 4 işçi gözaltına alındı. İşçilerin oturma eylemine geçmesi üzerine, polis yetkilileri gözaltına alınan işçilerin serbest bırakılacağını açıkladılar.

Yozgat'ta Tekel Bira Fabrikası işçileri fabrikanın önünde toplanarak viziteye çıkmak istediklerini bildirdiler.

Burdurda 175 Karayolu işçisi uyarı niteliğinde toplu vizite eylemi yaparken, Ergani, Tekirdağ ve Sivas'ta da çeşitli eylemler yapıldı.

18 NİSAN 1989 SALI

İstanbul'da yeni bir eylem şekli bulundu. Tersane işçileri yakalarına taktıkların ve üzerinde İngilizce "We want EKMEK" (ekmek istiyoruz) yazılı kartonlarla gösteri yaptılar.

Haliç ve Camialtı tersanelerinde çalışma yaklaşık 2500 işçi öğle tatilinde Kasımpaşa meydanında parkta toplanarak ücret bordrolarını göstererek Hükümeti ve Kamu İşveren Sendikalarını protesto ettiler. Daha sonra işyerlerine yürüyerek gittiler, vatandaşlar işçilere sevgi tezahüratında bulundular.

Ankara'da 3500 MKE işçisi topluca Tandoğan meydanından

SSK Ulus Hastanesine yürüyerek vizite eyleminde bulundular.

Yürüyüşten önce Genel Müdürlük görüşmek istediklerini belirten işçiler, "Genel Müdür istifa" diye slogan attılar ve ücret bordrolarını bir arkadaşları vasıtasıyla Genel Müdüre iletiler.

Tekel Başmüdürlüğünde çalışan 300 dolayında işçi de toplu vizite eylemini gerçekleştirdiler.

Kara Kuvvetleri Komutanlığı 90. Uçak Ana Depo Komutanlığı ile Jandarma Ağır Bakım fabrikasında çalışan 700 işçi, Ankara-İstanbul yolunda iki saat süre ile yürüyerek protesto gösterisinde bulundular. Yer yer polisle tartışan işçiler, Atatürk Orman çiftliğinde eylemlerine son verdiler.

İzmir'de de Tekel'de çalışan 5 bin işçi topluca viziteye çıktı. Vizite eylemine Çamdibi'ndeki Askeri Ağır Bakım Atölyesi işçileri de katıldılar.

Dok Gemi-İş üyesi işçiler de Alaybey Tersanesinde oturma eylemi yaptılar.

Muğla, Bolu, Samsun ve Kocaeli'nde çeşitli eylemler sergilendi.

19 NİSAN 1989 ÇARŞAMBA

İstanbul'da Haliç, Pendik ve İs-

tinye tersanelerindeki işçiler Türkiye Gemi Sanayii A.Ş. önünde toplanarak sloganlar attılar. Polisin kamera ile olayı tesbit ettiğini gören işçiler bozuk paralarını kame-ramana doğru atarak, "polis dışarı" diye haykırdılar. İşçiler, aralarına sızmak isteyen yabancıları gruptan uzaklaştırdılar.

Devlet Demiryolları İşletmelerinde çalışan 36 bin işçi yurt dışında topluca viziteye çıkma eylemini gerçekleştirdiler.

İstanbul'dan Ankara'ya gelen yaklaşık 60 işçi, Türk-İş Genel Merkezinde Genel Başkan Şevket Yılmaz ve Yönetim Kurulu üeleriyle görüştüler. Bu görüşmeye ait haberi diğer sütunlarımızda okurlarımızın bilgisine sunduk.

Bu arada Tuzla'da kurulu Plastik Sanayi ve Ticaret A.Ş. işyerinde grev uygulaması başladı. Petrol-İş'in 20 Mart tarihinde bu işyeri için alman grev kararı bugün uygulamaya konuldu.

20 NİSAN 1989 PERŞEMBE

Adapazarı, Malatya ve Burdur Şeker Fabrikalarında çalışan işçiler, şalter indirerek 1 saat süreyle çalışmayı durdururken, eylemler yurt dışında sürdü.

Gölcük'teki askeri tersane ve öteki askeri işyerlerinde çalışan 4500 işçi, öğle tatilinde boş tencere ve tavalarla kendilerine katılan eş ve çocuklarıyla birlikte gösteri yaptılar.

Haber-İş Sendikasının İzmir'deki üyeleri de protesto amacıyla saçlarını topluca kestirdiler.

Bugünkü eylemler özetle şöyle sıralandı:

— İstanbul'da Kasımpaşa Askeri Taşkızak tersanesi, Deniz Dikimevi ve Basımevi, Sahil Güvenlik Onarım Destek, Deniz Bakım Onarım Atelyesi ile Türkiye Gemi Sanayi A.Ş.'nin Camialtı tersanelerinde çalışan 5 bini aşkın işçi Haliç tersanesinde çalışan 1300 işçinin de katılımı ile Tepebaşı'na doğru yürüyüşe geçtiler. Daha sonra dağılan işçilere polis müdahale etmedi.



Her işkolunda başlayan işçi eylemlerinde, Kaybolan işçi haklarının geri alınması isteğini dile getirdiler... İşçiler serbest toplu pazarlık mekanizmasının işlemesini istediler.

— İzmir'de 1200 Haber-İş üyesi işçi, topluca saçlarını kestirdiler, işverenin işten çıkarma tehdidinde bulunduğunu belirttiler.

— Adapazarı'nda Şeker Fabrikasında 1 saat süreyle şalter indirilirken, 28 işçi Fak-Fuk-Fon'a başvurarak çocuklarına bayramlık alabilmek için yardım istedi.

— Burdur Şeker Fabrikasındaki işçilerin 1 saatlik şalter indirme eylemine, 50 demiryolu işçisi de destek vermek için topluca viziteye çıktı.

— Malatya Şeker Fabrikasındaki şalter indirme eylemi Tekel'de çalışan 750 işçinin viziteye çıkışı ile desteklendi.

— Ağaç-İş üyesi 120 işçi Düzcce Orüs Kereste Fabrikasındaki işlerini bırakarak viziteye çıktılar.

— Tekirdağ'da Şarap ve İçki Fabrikasında çalışan Tekel işçileri toplu vizite eylemi yaparak öğleye kadar işi durdurdular.

— Bandırma'da Etibank'a ait Boraks Asit Fabrikasında çalışan 400 işçi toplu vizite eylemi yaptılar.

— Antalya Köy Hizmetlerinde çalışan işçiler topluca viziteye çıktılar.

— Erzurum Ilıca Şeker Fabrikasında çalışan 600 işçi ve Ağrı Şeker Fabrikasında çalışan 405 işçi de

1,5 saat süreyle işi bıraktılar. Erzurum Şeker Fabrikasında çalışan işçiler Fabrika'ya 500 metre kala servis arabalarından inerek toplu yürüyüş eylemini de aynı gün uyguladılar.

21 NİSAN 1989 CUMA

Eylemler tırmanışına bugün de devam etti.

27 Şeker Fabrikasında çalışan işçiler sabah servis araçlarına binmeyerek, topluca Fabrikalara yürüyerek gittiler.

Haber-İş üyelerinin saçlarını kestirme eylemi işkolunda yaygınlaştı ve öğle tatilinde çıplak ayakla yürüyüşler yapılarak Hükümet protesto edildi.

Ankara'da çeşitli askeri işyerlerinde çalışan Harb-İş üyesi 3 bini aşkın işçi, vardiya çıkışında topluca Ulus'a yürüyünce, polisle işçiler arasında tartışmalar çıktı.

Adana'da E-5 karayolu üzerindeki Tekel sigara fabrikasında işçiler sabah şalter indirerek iş bıraktılar ve yürüyerek viziteye çıktılar.

Ankara'da 700. Muharebe ve Ana Fabrika Depo Komutanlığı, 1011 Ağır Bakım, Levazım amirliği, 902 Jandarma Genel Komutanlığı Ordu Tamir ile Ordu İlaç Fabrikasında çalışan Harb-İş

üyeleri 3 bini aşkın işçi yeni yol kavşağında toplandılar. Ulus'a yürüyerek gitmek isteyen işçileri çevik kuvvet engellemek istedi. Sert tartışmalar olurken bazı işçiler gözaltına alınmak istendi, tüm işçilerin direnci üzerine gözaltına alınan olmadı.

Türkiye Şeker Fabrikaları Genel Müdürlüğü Etimesgut Fabrikasında çalışan yaklaşık bin işçi servis araçlarına binerek Mithatpaşa Caddesindeki Genel Müdürlük binası önüne geldiler. Genel Müdür ve Başbakanın istifasını isteyen sloganlar atan işçilerden bir grup, Genel Müdür tarafından kabul edildi ve sorunlarını anlattılar.

Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü merkez atelyesinde çalışan işçiler de 7 kilometre yürüyerek viziteye çıktılar.

Çayırhan TEK İşletme Müdürlüğündeki işçiler de rahatsız oldukları için viziteye çıktılar.



İŞÇİLER İKİNCİ İŞ BULMALIYMIŞ!

Ortadireğin güçlendirilmesi ile ilgili çalışmaları yapmakla görevlendirilen Devlet Bakanı İlhan Aşkın, Oran yolunda sabah yürüyüşü yaparken gazetecilerle karşılaşmış ve "işçiler ikinci iş bulmalı" gibi dahiyane bir görüş ortaya atmış.

Sayın Bakan, yoğun işleri arasında yürüyüşler yapabildiğine göre, işçilerin de ikinci iş olarak yürümekte olduklarının farkında değil galiba.

İlhan Aşkın, ya Türkiye'deki işsizlik sorununun boyutlarını bilmiyor, ya da "biz işçiye para filan vermek niyetinde değiliz, başlarının çaresine baksınlar" demek istiyor.

Ortadireğin güçlendirilmesi bir yana, gölge etmesin yeter.



İSTANBUL PTT işyerlerinde çalışan 5 bini aşkın işçi dün öğle tatilinde çıplak ayakla protesto yürüyüşü yaptılar.

İZMİR'de Likat-İş üyeleri yemek boykotu yaparken, sakal bırakma eylemi yaygınlaştı.

ESKİŞEHİR'de Şeker-İş üyesi 3 bine yakın işçi kent merkezinde bulunan şube binası önünde toplanarak yürüyüşe geçtiler. Kentin dışındaki fabrikaya iki saatte gidildi.

SAMSUN'da 400 Tekel işçisi yürüyerek topluca viziteye çıktılar. "açız" diye bağırarak işçileri polis müdahale etmeden izledi.

DİYARBAKIR'da 500 yol-İş üyesi sabah erken saatlerde Dağkapı'da toplanarak işyerinin bulunduğu Seyrantepe'ye kadar yürüdüler.

KOCAELİ'nde TÜPRAŞ işçileri servis arabalarına binmeme ve

toplu vizite eylemlerini sürdürdüler.

TOKAT'ta 1000 Tekel işçisi 5 klm uzaktaki hastaneye yürüyerek topluca gitti.

AFYON'da mesai çıkışında biraraya gelen değişik işkollarına mensup işçiler toplu bir yürüyüş yaptılar ve "Özal istifa" sloganları attılar.

BURDUR'da eşleri ile birlikte yürüyüşe geçen 450 şeker işçisi Atatürk'e saygı duruşundan sonra dağıldılar.

22 NİSAN 1989 CUMARTESİ

Hafta sonu eylemi genellikle fazla mesai yapmama şeklinde gerçekleşti.

Spor-Toto Genel Müdürlüğünde çalışan işçiler işi yavaşlatırken, İstanbul'da TEK'e bağlı 64 işyerinde çalışan TES-İŞ üyeleri, nöbetçi

montörler dışında ise gitmediler.

Kırklareli'nde 20 devlet kereste fabrikasında çalışan 5 bin işçi, servis arabasına binmeme ve toplu vizite eylemi yaptılar.

23 NİSAN 1989 PAZAR

Pazar günü olması nedeniyle, eylemler hafta tatilinde vardiya dışı işçilerin çalışmaması şeklinde uygulandı.

24 NİSAN 1989 PAZARTESİ

Bugün eylem şekillerine bir yenisi eklendi. Bazı işkollarında birbirleriyle selamlaşmamak ve hiç bir şekilde konuşmamak şeklinde protesto hareketinde bulunuldu.

Etibank Seydişehir Boksit işletmesindeki işçilerin uyguladığı konuşmama eyleminin dışında, İstanbul'da 500 Haber-İş üyesi Avcılar meydanında toplanıp sloganlar attılar ve polis çok sayıda işçiyi ön-

"Açız-aç" diyen işçi, toplu sözleşmesini imzalanmasını isterken, caddelerde polislerle karşı karşıya geldi



ylem sırasında, işçilerle polis arasında itip-kakışmalar oldu ama kan görülmedi.

ce gözaltına aldı, daha sonra serbest bıraktı.

Milas Savcılığı, vizite eylemi yaptıkları için Yeniköy Santralinde çalışan 700 işçi hakkında soruşturma başlattı.

İzmit'te Köy Hizmetlerinde çalışan işçilerin tamamı viziteye çıktılar ve bu eylemi 5 klm yürüyerek gerçekleştirdiler.

Tunceli'de ve Burdur'da da Köy hizmetlerinde çalışan işçilerin toplu vizite eylemi yaptıkları öğrenildi.

25 NİSAN 1989 SALI

Eylemler dalga dalga yayıldı bugün de.

Yol-İş Sendikasına bağlı 120 bin üyenin yanı sıra diğer işkollarında da onbinlerce işçi çeşitli eylemler yaptılar.

Yol-İş üyeleri işyerlerine servis arabasına binmeden ve toplu olarak yürüyerek giderlerken, İstanbul'da Tekel'in Cevizli işyerinde işçiler 1 saat geç işbaşı yaptılar.

Petrol Ofisi Haramidere Ana Depo müdürlüğü işçilerinin eylemi yüzünden, dolum yapmaya gelen tankerler uzun kuyruklar meydana getirdi.

İstanbul'da kurulu Endüstriyel Metalürji Sanayi işyerinde 153 Türk Metal üyesi greve başladı.

Ankara'da Yol-İş üyeleri yürüyerek işyerine gittiklerinden geç işbaşı yaptılar

Akköprü Karayolları işçilerini çevik kuvvet engelleyerek toplu viziteye gidişlerini önledi.

Diyarbakır'da Bursa'da Kayseri'de Samsun'da Kırşehir, İzmit, Çorum, Bolu, Çorlu ve pek çok il-

de işçiler çeşitli eylemlerini sürdürdüler.

26 NİSAN 1989 ÇARŞAMBA

Cevizli'de Tekel işçileri şalter indirerek işi durdurdular.

Petrol Ofisi, TPAO, BP, Mobil ve Shell'de işçi direnişleri yüzünden dolum yapamayan tankerler uzun kuyruklar oluştururken, benzin sıkıntısı gündeme geldi.

Petrol Ofisi, TPAO ve Tüpraş'ın Türkiye genelindeki işyerleri ile Etibank Bandırma asitborik, MKE pil ve barut, Sümerbank sun'i ipek, SSK ilaç ve Tekel kibrit fabrikalarında çalışan işçiler topluca viziteye çıktılar.

Ankara'da Toprak Gübre Araştırma Enstitüsü işyerlerinde çalışan işçiler, kadınlı erkekli çıplak ayakla Ulus SSK hastanesine kadar yürüyerek topluca viziteye çıktılar.



Spor-Toto değerlendirme bölümünde işi yavaşlatma eylemi yüzünden değerlendirme sonuçları geçikti.

İzmir'de çeşitli işkollarında çalışan işçiler sakal grevini sürdürürken, toplu viziteye çıkma eylemleri yaşandı.

Kocaeli'nde Petrol Ofisi işçilerinin asabiye versivine başvurusu nedeniyle 600 tanker akaryakıt alamadı.

27 NİSAN 1989 PERŞEMBE

Petrol dolum tesislerindeki işçilerin eylemleri yüzünden Türkiye sahinde benzin sıkıntısı başgösterirken, İstanbul'da Cibali Tekel Sigara fabrikası işçileri bir süre trafiği kapadılar, Tek Gıda-İş'e bağılı İzmir Tekel işçileri de yarım saat işe geç başladılar.

Malatya'da da Köy Hizmetlerinde çalışan işçiler servis arabala-

rına binmediler ve topluca viziteye çıktılar.

28 NİSAN 1989 CUMA

Karabük Demir Çelik fabrikasındaki işçilerin toplu viziteye çıkması üzerine, üç yüksek fırın donma tehlikesi geçirdi.

Yol-İş üyesi 117 bin işçi bir saat süre ile işi bırakırken, Şeker-İş Sendikası yetkilileri sözleşme görüşmelerinde anlaşma olmazsa 2 Mayıs'ta grev kararı alacaklarını açıkladılar.

29 NİSAN 1989 CUMARTESİ

Petrol Ofisi işçileri genel müdürün girişimleri ve fazla mesai ödemesiyle direnişe ara verdiler.

Cumartesi günü çeşitli işkollarında fazla çalışma yapılmadı.

30 NİSAN 1989 PAZAR

Dergimiz baskıya girerken benzin sıkıntısı had safhayı girmiş,

pazar vardiyası dışında fazla mesaiye kalmama eylemleri sürüyordu.

Nisan ayı, işçinin dalga da yürüdüğü, c deleri dolduğu ay.. Ekr kavgası yolu ilerliyor işçiler...

**Onurlu
mücadele
başarıya
kadar
devam
edecek**

TÜRK-İŞ BAŞKANLAR KURULU TOPLANDI.



TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu toplantısını bir konuşmayla açan Genel Başkan Şevket YILMAZ, işçilerin sorunları konusunda hükümetin duyarsızlık içinde olduğunu söyledi.

Bu
tablo
devam
edemez

Genel Başkan YILMAZ :

“TÜRKİYE’DE ÜRETİM DURURSA BUNUN SORUMLUSU İŞÇİLER OLMAYACAKTIR”

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket YILMAZ “gayet kesin söylüyorum, Türkiye’de üretim duracaktır. Bunun sorumluluğu hiç bir şekilde, TÜRK-İŞ’e, işçilerimize ait olmayacaktır” dedi.

TÜRK-İŞ Başkanları Kurulu’nun 5 Nisan tarihinde yapılan toplantının açış konuşmasını yapan TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket YILMAZ, işçiler ve diğer çalışanların maruz bırakıldıkları şartların katlanılmaz noktada olduğunu ileri sürerek şöyle dedi:

“HÜKÜMET DUYARSIZDIR”

“...İşçi insanca yaşamak istemektedir. Alın terinin karşılığını tam olarak istemektedir. Hükümet bu konuda duyarsızdır. İşçinin, tüm çalışanların maruz bırakıldığı şartlar katlanılmaz noktadadır. Bu tablonun böyle devam etmeyeceği açıktır. TÜRK-İŞ Genel Başkanı olarak altını çizerek söylüyorum.

Siyasal iktidarın önünde iki seçenek vardır. Birincisi sorumlu ve basiretli davranmak, kitlelerin



Başkanlar Kurulu toplantısına katılan Genel Başkanlar, durum değerlendirmesi yaptı.



TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu toplantısında hükümetin işçi sorunlarıyla ilgili tavrı sert bir şekilde eleştirildi.

ızdırabını sıkıntısını ortadan kaldıracak önlemleri derhal almaktır. TÜRK-İŞ, bu sözleşme dönemi açısından bunun yol ve yöntemini belirlemiş, ilkelerini saptamış, ilan etmiştir. İkincisi, bu tarihe kadar çeşitli zamanlarda yaşanan, Milletçe tanık olunan, cevabı da verilen sorumsuz tutum ve uygulamayı sürdürmektedir. Bu yolun seçilmesi, "ben yaparım olur..." alışkanlığının sürdürülmesi halinde ise, gayet kesin söylüyorum, Türkiye'

de üretim duracaktır. Bu halde de bunun sorumluluğu hiçbir şekilde TÜRK-İŞ'e, işçilerimize ait olmayacaktır. Hükümet, tehdit ile şantajla, baskı ile hiçbir noktaya varamayacağını bilmelidir."

SOSYAL DEVLET İLKESİ ORTADAN KALDIRILMIŞTIR

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket YILMAZ konuşmasında, son dokuz yıldır yaşanan süre içinde Türkiye'de sosyal devlet anlayışının ortadan

kaldırıldığına işaret ederek şöyle dedi:

"...Son dokuz yıl, özellikle 1984'ten itibaren yaşanan süre Türkiye'de sosyal devlet anlayışını tamamen ortadan kaldırmış; uygulanan çarpık ekonomik sistem, iktisaden güçsüz durumdaki geniş halk kesimlerini Devlet himayesinden büyük ölçüde yoksun hale getirirken; Devlet, bu kesimleri koruyucu ekonomik, sosyal ve ma-



"Uyuşmazlığın temel nedeni işçilerin geçim sıkıntısıdır"

- TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu Bildirisinde, "Hükümetin; Uyguladığı Ekonomik Politikanın İşçileri Ezen Sonuçlarını, ya Telfi Edecek, Ya da Yaygın İşçi Direniş ve Grevleriyle Karşılaşacaktır" denildi.

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu'nun 5 Nisan'da yaptığı Olağanüstü toplantısından sonra yayınladığı bildiride, Kamu kesiminde sözleşmesi kilitlenen 600 bin işçinin durumu yanında, diğer işçi ve ülke sorunlarının da görüşüldüğü bildirildi.

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu'nun Yayınladığı bildirisi aynen şöyle:

"— Ankara'da dün olağanüstü toplanan TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, çeşitli yurt ve işçi sorunlarını gözden geçirmiş, özellikle kamu kesiminde çalışan 600 bin dolayında işçinin toplu sözleşme görüşmelerinde yaşanan çıkmazları değerlendiren, bu konuda aşağıdaki hususların kamuoyuna duyurulmasına karar vermiştir:

- (1) Kamu kesiminde çalışan 600 bin dolayında işçimizin toplu sözleşme görüşmeleri, Hükümetin, işçilerin aileleriyle birlikte insanca yaşayabilmeleri için elverişli ücret artışı vermemekte direnmesi; işçiyi işinde güvence sağlayacak tüm düzenlemelere karşı çıkması; grev erteleme yetkisini ve grev yasaklarını, Yüksek Hakem Kurulunu tehdit



li tedbirler alma ödevini yerine getiremez durumuna girmiştir. Devlet'in ekonomik hayattaki belirleyiciliği etkinliğini her vesile ile yapılan uyarılara rağmen- hiç mertebesine indirgeme yolunu seçenler, bir yandan kamu kesiminde sosyal devlet ilkesi ile çelişen uygulamaları sürdürürken, diğer yandan iktisaden güçsüz durumda-ki kitleleri özel sermayenin egemenliği altına sokmaya sinsafına

terk etmeye kalkışmışlardır."

BU TABLONUN DEVAM ETTİRİLMESİ MÜMKÜN DEĞİLDİR...

TÜRK-İŞ Genel Başkanı YILMAZ konuşmasının sonunda da hükümetin bu tutumunun sürdürmesinin mümkün olmadığını belirterek şunları söyledi:

"...Bu tablonun devam ettiril-

mesi mümkün değildir. Sürdürülmekte olan eylemler bunun habercisidir ve TÜRK-İŞ'in mutlak desteğine sahiptir. Hükümet ya sorumluluk yolunu, basiretli davranmayı seçecektir; ya da, sözleşmesi olsun, olmasın; grev yasağı kapsamında sokulmuş bulunsun, bulunmasın; mecburi tahkime tabi tutulsun, tutulmasın tüm işçilerin üretmeme yolunu seçmeleri ile karşı karşıya kalacaktır." ■

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu toplantısından sonra bir bildiriyle alınan kararlar kamuoyuna duyuruldu ve toplu sözleşmelerin çözüme kavuşması halinde eylemlerin daha da gelişeceği belirtildi.



ve baskı aracı olarak kullanmaya kalkışması; tüm uyarılara rağmen uzlaşmaz tutumunu sürdürmesi sebebiyle kilitlenmiştir.

- (2) Hükümetin bu tutumu, doğrudan kontrolü altındaki Kamu İşveren Sendikaları ve diğer kamu işverenleri tarafından savunulmakta, işçileri tahrik edici sorumsuz beyanlarla uyuşmazlığın gerçek nedenleri gizlenmeye çalışılmaktadır.

UYUŞMAZLIĞIN TEMEL NEDENİ İŞÇİLERİN GEÇİM SIKINTISI

- (3) Uyuşmazlığın temel nedeni işçilerin ağır geçim sıkıntısı altında ezilmeleri ve bu konuda Hükümetin duyarsızlığıdır. Hükümet başta işçilerimiz olmak üzere, tüm çalışanların, dar ve sabit gelirlielerin ağır ekonomik güçlükler ve her ölçünün ötesindeki hayat pahalılığı altında ezilmesine seyircidir. Bu-

nun gibi, işçinin kaderi işverenin iki dudağı arasına bırakılmak istenmektedir. Hükümet'te 2822 sayılı Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Yasasının anti-demokratik düzenlemelerini işçiler ve örgütleri karşısında, bir baskı ve tehdit aracı olarak kullanmak niyeti gözlemlenmektedir. Aynı şekilde, kontrolü altındaki Yüksek Hakem Kurulu vasıtasıyla işçileri emrivaki ile karşı karşıya bırakmanın hesabı içindedir.

Gelişmeleri Kasım/1988'den bu yana düzenli bir biçimde her hafta toplanarak değerlendirilen TÜRK-İŞ Toplu İş Sözleşmeleri Koordinasyon Kurulu'nun 14 Mart 1989 tarihli duyurusunda belirtildiği gibi, tüm uyarılara rağmen, sorumsuz ve basiretsiz tutumun sürdürülmesi karşısında işçilerimiz mücadeleli günlere hazır haldedir.



- (4) Toplu sözleşme çıkmazının aşılabilmesi işçilerimizi ve temel işçi hak ve özgürlüklerini hedef alan haksızlık ve adaletsizliklerin derhal ortadan kaldırılmasına bağlıdır.

Bu çerçevede, süresi sona eren toplu iş sözleşmelerinin kapsadığı dönemdeki endeks artışları oranları ile bu dönemde ücretlere yapılmış olan zam oranlarının karşılaştırılması sonucu, ücret artışlarının endeks değişim oranları altında kalan miktarın, aradaki kaybın toplu iş sözleşmelerinde telafi edilmesi gerekmektedir. Bunun yanında 1989/90 yıllarını kapsayan toplu iş sözleşmelerinde öngörülen değil, geçmiş deneyimlerin de ışığında gerçekleşmesi muhtemel enflasyon oranını karşılayacak bir ücret zammının ve gayri safi milli hasıla artış oranındaki emek payının yıllar itibariyle ücretlere eklenmesi öngörülmektedir.

TÜRK-İŞ yapılacak hesaplamalarda hangi kaynakların kullanılmak gerektiğini, sosyal yardımlarla ilgili düzenlemelerde gözetilecek temel ilkeleri açıklamış bulunmaktadır.

- (5) Temel hak ve özgürlüklerdeki haksız, adaletsiz, anti-demokratik kısıtlamalar ise, uyuşmazlık gündemindeki ağırlıklı yerini korumaktadır.
- (6) Bugünkü tabloda Hükümetin önünde iki seçenek vardır: *Hükümet ya uyguladığı ekonomik politikanın işçileri ezen sonuçlarını, yukarıda belirlenen ilkeler doğrultusunda, en adaletli bir biçimde telafi edecek; ya da şimdiden örnekleri görüldüğü gibi, yaygın eylem, direniş ve grevlerle karşılaşacaktır.*

Hükümetin, 2822 sayılı Yasanın anti-demokratik hükümlerini işçileri sefalet şartlarına mahkum etmek amacıyla kullanmaya kalkışması Yüksek Hakem Kurulu vasıtasıyla emrivaki yapma yolunu seçmesi; baskı, tehdit ve şantajla başvurusu hallerinde bu tutum karşılıksız kalmayacaktır. İşçi, üretmeyecektir. Böyle bir tabloda sorumluluk TÜRK-İŞ'e ve işçilere ait olmayacaktır.

- (7) TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu işçilere mücadeleli günlere hazır olmaları yolundaki çağrısını tekrarlarlarken, Hükümetin sorumluluk ve basiretli davranma yolunu seçmesini temenni etmektedir."

Sözleşmelerde son durum

Kul : "Henüz ücretleri görüşme noktasına gelinemedi"

Yaklaşık 600 bin kamu işçisini ilgilendiren ve değişik işkollarında görüşmeleri devam eiden toplu iş sözleşmelerinde, dergimizin baskıya girdiği saatlere kadar sonuç alınamadı.

Türk-İş Genel Sekreteri Emin Kul, konuyla ilgili olarak basma yaptığı açıklamada, Başkanlar Kurulu kararıyla oluşturulan Koordinasyon Komitesi çalışmalarının devam ettiğini, işkollarının özellikleri nedeniyle ilgili sendikaların muhatap oldukları kamu işveren sendikalarıyla direkt görüşmelerde bulunduklarını söyledi.

Kul, açıklamasında şu görüşlere yer verdi:

"Kamu kesimi toplu iş sözleşmelerinin koordinasyonu ile görevli Komisyonumuz, Yönetim Kurulumuzla birlikte haftalık periyodik değerlendirmelerini yapmaktadır.

25 Sendikamızın, kamu işveren sendikalarıyla sürdürdükleri ikili görüşmeler devam etmektedir.

İşkollarının ve işyerlerinin özellikleri nedeniyle, bazı sendikalarımızın görüşmelerinde belirli bir ilerleme gözlenmekteyse de; bazı sendikalarımız halen çok sayıda idari hükümlere ilerleme kaydedememiştir.

Ücret ve ücretle ilgili konulara gelinebilmesi için sendikalarımız açısından fevkalade önemli hükümlerin kabulü gerekmektedir.

Görüşmelerin uzaması, kamu işveren sendikalarının katı tutumu, işçilerimizin tansiyonunu da yükseltmektedir.

Nevar ki; ille de bu maddeler kabul edilsin diye bir ısrarımız yok. Toplu sözleşme iki taraflı irade ile yapılır. Tıkandığı yerde mesele biter, yasal haklar kullanılır."

Türk-İş Genel Sekreteri Kul, gazetecilerin "Ücret zammı konusunda Türk-İş'in talebi nedir?" sorusuna da, "Türk-İş, toplu iş sözleşmesiyle talep edilecek ücret artışlarının kriterlerinin ne olacağını açıklamıştır. Hesaplarımız buna göre yapılacaktır. Şu anda bir rakam açıklamam sözkonusu değildir" cevabını verdi.



Danimarka Sosyal Demokrat Parti Başkanı Auken Türk-İŞ'i ziyaret etti.

Danimarka Sosyal Demokrat Parti Genel Başkanı Svend Auken, 18 Nisan salı günü TÜRK-İŞ Genel Merkezi'ni ziyaret ederek Genel Başkan Şevket YILMAZ ve Yönetim Kurulu üyeleriyle görüştü. Görüşme sonrasında Auken, Türk işçilerinin sorunlarını yakından izlediklerini, Türkiye'ye gelerek yerinde tespitler yaptıklarını ifade ederek özetle şöyle dedi:

"Türkiye'de sendikalar haklar ve demokrasi konusunda eksiklikler devam ediyor. Türk işçilerinin çağdaş anlamda yasal haklara kavuşması ve ILO normlarına uygun statülerle kavuşması gerekir. Bu alanda, Türk işçilerinin haklarını elde etmesi için gerekli girişimlerde ve yardımlarda bulunacağız."

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket YILMAZ da görüşme sonrasında yaptığı açıklamada, Danimarka Sosyal Demokrat Partisi Genel Başkanı Auken'e Türk işçisinin yasal ve ekonomik sorunları ile hükümetin izlediği sosyo-ekonomik politika konusunda bilgi verdiklerini ifade etti.

Dürtme

Başbakan, "İşçileri dürtüyorlar, ondan yürüyorlar" demiş. İyi de, 26 Mart'ta kendilerini dürtten olmadı mı acaba yürümeye niyeti yok.

SSK'DAN LÜTFENLİ TAHSİLAT

Sosyal Sigortalar Kurumu Trabzon Bölge Başmüdürlüğü'nün uyguladığı yeni bir yöntem ile özel ve kamu kesimi işverenlerinden alacaklı olunan primler tahsil edilmeye başlandı.

Trabzon Bölge Müdürlüğü kapsamındaki işyerlerinden toplam 20 milyar lira alacaklı bulunan SSK'nın "telefonla tahsilat" uygulamasında büyük çapta başarı sağladığı öğrenildi.

Alacakların büyük bir kısmının icraya gerek duymadan bu yolla tahsil ettiklerini

söyleyen yetkililer, bu uygulamanın tüm yurttaki yaygınlaştırılmasının yararlı olacağını belirttiler.

Türkiye'de ilk kez nezaketle tahsilat yöntemi uygulayan SSK Trabzon Bölge Başmüdürlüğü, tahsilat oranının yüzde 94 olduğunu açıkladı.



MPM Yılın en verimli işçilerini seçti

Yılın işverenleri ile işletmecileri de seçildi.

MPM'nin yılın işçileri işverenleri ve işletmecilerine verilen ödül töreninde, ödül alan iki işçi objektifimiz karşısında...



Milli Prodüktivite Merkezi (MPM) tarafından seçilen "Yılın En Verimli İşçileri, İşverenleri ve İşletme Yöneticileri"nin ödülleri. MPM'nin 24. kuruluş yıldönümü olan 17 Nisan Pazartesi günü törenle verildi.

MPM'de düzenlenen törende, para ödülleri ve plaketer Devlet Bakanı Mehmet Yazar, TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket Yılmaz ve TİSK yöneticileri tarafından verildi.

Çalıştıkları işyerlerinde gerçekleştirdikleri yöntemlerle önemli ölçüde üretim ve kalite artışları sağlayan Cemile DEMİRCİ, Bilâl HÜSEM, Taha OĞUZ, Mehmet YENİDOĞAN ve Mehmet YURTTAŞ adlı örnek işçiler, birer milyon lira özendirme ödülü ile başarı plaketi aldılar.

İŞADAMLARI

Sahibi bulundukları işletmelerde, verimliliğe yönelik çeşitli etkinlikleri nedeniyle "Yılın En Verimli İşverenleri" seçilen Nejat ECZACIBAŞI ile Şarık TARA, Sabri ÜLKEN, Asım KOCABIYIK ve Selçuk YAŞAR ise bu örnek işadamlığı vasıflarıyla başarı sertifikası ve "Verimlilik Ödülü" plaketi aldılar.

İŞLETME YÖNETİCİLERİ

İşyerlerinde verimliliğe katkıda bulunan işçilerine, gerekli ortam ve olanakları sağladıkları gerekçesiyle "En Verimli İşletme Yöneticisi" ünvanına layık görülen Bekir ÖZDEMİR, Erdal GÜVENDİREN, Ahmet DADAK, Emin YEŞİLKAYA ve Oktay TOKDEMİR'de başarı sertifikası ve plaketi verildi.



EMİN KUL'UN KONUŞMASI

Ödül töreninde günün ilk konuşmasını yapan TÜRK-İŞ Genel Sekreteri ve MPM Yönetim Kurulu Başkanı Emin KUL, "MPM'nin kuruluşundan bu yana geçen 24 yıl içinde verimliliği yurt sathına yayma konusundaki somut çabılarından örnekler" verdi.

Tasarruf ve yatırım gücü sınırlı olan ülkemizde, verimliliğin en önemli bir sorun olduğunu zannediyorum kabul ediyoruz ve paylaşıyoruz." şeklinde sözlerini sürdüren Emin KUL, şöyle devam etti:

"1988 yılının verimli işçileri, onlara yeteneklerini geliştirme olanağı sağlayan işyeri yöneticileri, verimlilikle ilgili çabaları, destekleri ve önderlikleri olan değerli iş adamlarımızı maddi yönü pek önemsiz fakat bizce manevi yönü ve verimlilik bilincinin yaygınlaştırılması amacı oldukça önemli bir ödül töreninde buluşturmakta da kıvanç duyuyoruz. Bu çabamız ayrıca verimliliğin zorla değil bir takım ülkelerde olduğu gibi yani elektronik gözetimlerle teşvik edilecek, ölçülecek, sınırlandırılarak veya baskı altına alınacak bir anlayışla değil, özendirmeyle, gönülden katılmayla ve bilinci paylaşmayla gelişebileceği inancını da ortaya koymak için bu ödül törenini düzenlemiş olduk. Bu Bakımdan bu gündeki buluşmamız ülkemizin demokratik hayatı için ve iş hayatı için önem taşıyor.

Verimlilik, başta insan olmak üzere tüm üretim unsurları konusundaki siyasi iktidarların genel politikası ile ilgilidir dedim bunu yine tekrarlıyorum.

Kurulumuzun yapısı bakımından da övünülecek bir tablo ile karşı karşıya olduğumuzu da dikkat çekmek isterim. İşçi-İşveren ve Hükümet kesiminden gelen temsilcilerin bir genel kuruldan oluşan bir yönetim kademesi ve mali kaynakları da birlikte paylaşılan bir verimlilik kurumu olarak mümkün olduğu kadar bağımsız çalışmaya, bilimsel çalışmaya gayret eden bir tablo ile karşımıza geliyoruz.

ÖDÜL ÜRETEİNİN HAKKIDIR

Bu tablonun genel ekonomik politikaya da yansımaları, hem genel yapısı itibarıyla hem de üretim amilleri olan tarafların anlayışları itibarıyla elbetteki arzu edilen bir sonuçtur. Üretken kesimlerin giderek yoğunlaşan bir şekilde sızlandığı bir dönemde, üretken olmayan kesimlerin adeta ödüllendirildiği bir dönemde tekelleri bir üretim biçiminin hala geçerli olduğu, rekabet unsurunun yeteri kadar hayata geçirilmediği antitröst yasaların hala iktisadi hayatımızda yer almadığı bir vasatta, adil bir gelir dağılımı ve tüm yurttaşları kapsayan genel bir gelir politikasının hayata geçmemiş olduğu bir tablo içinde, barışçı endüstriyel ilişkilerin gerçekleştirilip kurulamadığı bir zaman parçasında elbette ki böyle bir tabloda sadece kurumun verimlilik bilinci ni yaygınlaştırması ve bu yöndeki işlevlerini başarı ile yürütmesini iddia etmek mümkün değildir. Bu nedenle diyoruz ki, siyasi iktidarların yürüteceği genel politikanın bir parçası olarak bu konuları görmek ve kurumumuzun işlevlerini de yerine getirirken bundan bağımsız tutulması ve bağımsız olarak yaptığı işlevleri genel politika içinde kayboluyorsa, değerlendirmemek diye bir ölçünün kullanılması.

Dileğimiz odur ki, adil bir gelir dağılımının yerleştiği ve geliştirdiği bir insancıl yaklaşım anlayışı, tekelleri bir üretim tarzı yerine rekabetin ve tröstlerin kaldırılmasına yönelik bir uygulama anlayışı, üretken kesimlerin ödüllendirilmesine yönelik bir üretim anlayışı esas alınarak gidilecek yollarda kurumumuz daha büyük ve olumlu hizmetler verebilecektir."

M. YAZAR'IN SÖZLERİ:

Devlet Bakanı Mehmet Yazar, Ödül töreninde "Verimlilik artışı işçi haklarının gelişmesinde en sağlam yoldur. Böylece hem ekonomi büyük hem de büyüyen, artan imkanlardan işçilerimiz paylarını alır. Reel ücretleri artar.

Verimlilik artışına dayanmayan ücret zamları eninde sonunda fiyat artışlarına dönüşmekte ve bundan bizzat işçiler de zarar görmektedir" dedi.

ŞEVKET YILMAZ'IN SÖZLERİ

Kazanan işçileri kutlayıp ödülleri veren TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket Yılmaz, işçilerin güç koşullar altında çalıştıklarını belirtirken, çıkmaza giren Kamu Kesimi sözleşmelerinin bekledikleri şekilde olumlu bir sonuca ulaştırılması ve özellikle çalışma barışının teessürü konusunda, yasal değişiklikler dahil, hükümetin üzerine düşen görevi en kısa zamanda yapmasını istedi.

İŞÇİDEN....

İŞÇİ MARŞI

*Izdırabı elemi, nasırlı eller boğar
Ellerdeki nasırdan, yeni bir dünya doğar
Bir işçi deyip geçme, üreyen emektir o
Bizi rahat ettiren, saadet demektir o.
Onsuz olamaz rahat, onsuz olamaz mekan,
Gördükçe hünerini duracak olur zekan.
Çeker, sürükler, gider, dünyayı ardı sıra
Medeniyet medyundur, ellerdeki nasıra.
Izdırabı elemi, nasırlı eller boğar
Ellerdeki nasırdan, yeni bir dünya doğar.*

İ. Hakkı Başbuğ
Dikimevi/ANKARA

ETUC Toplantısına Katılan BALABAN :



*“Sosyal Avrupa Kavramı,
İşçilerin Temel Hak ve
Özgürlüklerini Eksiksiz
Tanınmasını İçerir...”*

• TÜRK-İŞ Genel Teşkilatlandırma Sekreteri
Orhan BALABAN

Avrupa İşçi Sendikaları Konfederasyonu (ETUC)'un 20-21 Nisan tarihlerinde Belçika'nın Brüksel Kentindeki toplantısına katılan TÜRK-İŞ Genel Teşkilatlandırma Sekreteri Orhan BALABAN “Sosyal Avrupa kavramı, işçilerin temel hak ve özgürlüklerinin eksiksiz tanınması yanında, çalışan tüm kesimleri koruyan sosyal önlemlerin alınmasını, işçilerin kararlarda ve yönetimde söz sahibi olmalarını içeriyor. Tam istihdam esasına, dayanışmaya dayalı sosyal bir düzen.. Hedef bu..” dedi.

Beraberinde TÜRK-İŞ Genel Başkanlık Danışmanı Önder AKER olduğu halde, ETUC İcra Kurulu toplantısına katılan BALABAN, TÜRK-İŞ Dergisi'ne şu değerlendirmeyi yaptı:

AVRUPA PARLAMENTOSU SEÇİMLERİ

“Avrupa İşçi Sendikaları Konfederasyonu (ETUC) Yönetim Kurulu'nda Haziran ortalarında yapılacak olan Avrupa Parlamentosu seçimleri üzerinde özellikle

duruldu. Bilindiği gibi 18 Haziran 1989'da Topluluk üyesi 12 ülkede 240 milyon seçmen Parlâmentonun 518 yeni üyesini seçecek. 1987'de yürürlüğe giren Tek Yasa ile Parlâmentonun yetkileri de nisbi olarak artırılmış durumda. ETUC, Parlâmentonun yetkilerinin artırılmasını demokratik işleyişin vazgeçilmez bir unsuru olarak görürken, özellikle geleceğin “sosyal Avrupa”sının yaratılmasında'-da önemli bir rol oynayabileceği inancında. Bu açıdan seçimlerde işçiden yana güçlerin üzerlerine düşen görevleri yerine getirmesi bekleniyor. ETUC açısından ekonomide birliği gerçekleştirmiş bir Avrupa yeterli değil, Avrupa'nın aynı zamanda “sosyal” vasıflı olması lazım. “Sosyal Avrupa” kavramı işçilerin temel hak ve özgürlüklerinin eksiksiz tanınması yanında, çalışan tüm kesimleri koruyan sosyal önlemlerin alınmasını, işçilerin kararlarda, yönetimde söz sahibi olmalarını içeriyor. Tam istihdam esasına, dayanışmaya dayalı sosyal bir düzen... Hedef bu.

ETUC bu isteklerinin bir sosyal haklar bildirgesi biçiminde Topluluk üyesi ülkeleri bağlayan bir hukuki yapıya kavuşturulmasını istiyor. İhlal halinde Adalet Divanına başvurmayı da imkân dahiline sokacak bir hukuki belge üzerinde duruluyor. Bu bildirme; gerçekleştirilebildiği takdirde Topluluk üyesi Devletleri bağlayacak bir hukuki düzenleme, Türkiye'yi yakından ilgilendiriyor. Zira bildirmede doğrudan Türk-İş'in yıllardır mücadelesini sürdürdüğü ILO normlarına, sözleşmelerine, ilkelere yollama var. Başka bir ifade ile çalışanların temel hak ve özgürlüklerinin, sosyal hakların hangi düzeyde olmak, tanınmak gerektiği tartışmasız bir biçimde açıklığa kavuşmuş olacak. TÜRK-İŞ olarak bu gelişmeleri yakından izlemekteyiz. Esasen ICFTU da, TÜRK-İŞ de bir temel hareket noktasında birleşmiş durumdadır. Türkiye Avrupa Topluluğu'na tam üye olacaksa, demokrasinin, “olmazsa olmaz” koşulları yerine getirilecektir.”

NİSAN'89 GIDA HARCAMASI..

- MUTFAKTA FİYAT ARTIŞLARI SÜRÜYOR.. NİSAN AYINDA ZORUNLU AYLIK GIDA HARCAMASI 246 BİN 57 LİRAYA ULAŞTI..

- 1989'UN İLK DÖRT AYINDA GIDA HARCAMASINDAKİ ARTIŞIN, YÜZDE 17 OLDUĞU BELİRLENDİ..

Hayat pahalılığının bir göstergesi de mutfak... İnsanların yaşamı için gerekli olan gıda ne olmalıdır? Beslenmeleri için ne oranda gıda harcaması yapmaları gerekir?

TÜRK-İŞ Araştırma Merkezi, Nisan'89 ayı için, bir ailenin gıda harcamasını tespit ederek, yaptığı çalışmayı açıkladı. Aşağıda Ankara kent merkezinde yaşayan 4 kişilik bir ailenin yapması gereken gıda harcamasına ilişkin yapılan araştırmayı sunuyor.

TÜRK-İŞ ARAŞTIRMA MERKEZİ'nin yaptığı piyasa belirlemelerine göre, dengeli beslenmeyi sağlayacak asgari gıda harcaması tutarındaki artış sürmektedir. Mart 1989'da düşme eğilimi gösteren fiyat artışları, henüz bir ay dolmadan tekrar yükselme eğilimi göstererek geçen aya göre Nisan 1989'da yüzde 2,4 lük bir artışla 246.057,- liraya ulaşmıştır. Başka bir ifadeyle Nisan 1989'daki fiyat artışları kişinin aile bütçesine 5.658,- liralık bir yük getirmiştir.

Aşağıdaki tabloda, Ankara'da yaşayan farklı yaş ve cinsiyet grubuna sahip dört kişilik ailenin yeterli, dengeli ve sağlıklı beslenmesini karşılayabilen harcama tutarı yer almaktadır.

Aşağıdaki tablodan da görüleceği üzere Aralık 88 / Nisan 89 arasındaki dört aylık dönemde aylık gıda harcaması artışı yüzde 17'dir. Buna göre Nisan 89 da yılbaşına göre 34.791.- lira sadece gıda harcaması için fazladan bir ödeme yapılması gerekmektedir.

Gıda harcamasındaki aylık yüzde 2,4 ve yılın ilk dört ayındaki yüzde 17'lik fiyat artışları "oran" olarak küçümsenmeyecek rakamlar olmakla birlikte, söz konusu oranların getirdiği parasal artışlar işçi ailesinin bütçesini yıkma uğratmaktadır.

Yapılan piyasa araştırmalarının sonuçlarından biri de yerel seçimler sonrasında petrol ürünlerine yapılan zam, mevsim koşul-

ları nedeniyle sebze ve meyve beklenen fiyat düşüşlerini engelleyen önemli bir etken olmuştur. Mart 89 / Nisan 89 arasındaki bir aylık dönemde pirinç ve şeker fiyatlarındaki artış yüzde 21 ile ilk sırayı alırken, et ve yumurta fiyatlarındaki artış ise yüzde 4 olarak gerçekleşmiştir.

Diğer yandan, bilimsel veriler esas alınarak hesaplamalar sonucu bulunan zorunlu gıda harcaması tutarı, ülke genelinde ödenmekte olan ücret düzeyi göz önünde tutulduğunda olumsuz bir tabloyu yansıtmaktadır. Örneğin bugün net 85.266 lira asgari ücret almakta olan bir işçi sadece bir aylık asgari gıda harcamasını yapabilmek için 87 gün çalışmak zorundadır. Başka bir ifadeyle bugünkü asgari ücret zorunlu aylık gıda harcamasının sadece yüzde 35 ini karşılamaktadır.

Yukarıdaki ekonomik göstergeler, ülkenin ve çağın koşullarına uygun konut, giyim, sağlık, ulaşım, kültür ve eğitim için yapılması gereken harcama ile ülkede egemen olan ücret düzeyi kıyaslandığında mevut adaletsiz yapıyı gözler önünde sermektedir. Bu durum çalışanların ağır ekonomik ve sosyal sorunlar altında yaşamlarını sürdürmeye çalıştıklarını bir göstergesi olmaktadır.

DÖRT KİŞİLİK AİLENİN GIDA HARCAMASI (TL)

	Aralık 1988	Mart 1989	Nisan 1989
— Yetişkin işçi için	71.003.—	82.576.—	83.325.—
— Yetişkin kadın için	44.794.—	51.111.—	52.440.—
— 15-19 yaş grubu erkek çocuk için	57.052.—	65.373.—	67.122.—
— 4-6 yaş grubu çocuk için	38.417.—	42.339.—	43.170.—
TOPLAM	211.266.—	240.399	246.057.—



Suçlu ayağa kalk!

Yazan : **Sinan VARGI**
TÜRK-İŞ Kooperatif ve
Tüketici Sorunları Uzmanı

Adı : **Muharrem Şahin**

Mesleği : **Şeker işçisi**

Suç : **Türkiye'deki enflasyonun sebebi olmak**

Suç Aleti : **Sekiz yıl önce diktirdiği damatlık takım elbisesi**

Muharrem Şahin, Başbakan Turgut Özal'a göre enflasyonun ülkemizdeki tek suçlusu, Muharrem Şahin benim dostum, şeker işçisi kardeşim, Şeker-İş üyesi, Burdur Şeker fabrikası çalışanı.. Ve başbakanımıza göre enflasyonun ülkemizdeki tek suçlusu o...

Muharrem'le ilk tanışmamız Forum Programının çekildiği stüdyonun bekleme odasında oldu. Elinde Şeker-İş Sendikası'nın yayın organı olan Şeker-İş Dergisini tutuyordu. Yanına yaklaşıp kendimi tanıttım. Bu programda neleri dile getireceğini sordum. O da bana işçinin ekonomik sıkıntılarını dile getireceğini söyledi. Hepimizi bir güzel makyajladıktan sonra bizi stüdyoya aldılar. Önce yönetmen sonra yapımcı gelerek bize şu telkinlerde bulundular.

"Aman haaa, söylediklerinize dikkat edin, bu programın bandım önce yapımcı sonra da hukuk danışmanı seyredecek sonra altın makas devreye girer haa."

Bir kaç kişiden sonra Muharrem söz aldı ve şunları söyledi

"İşte aylık bordromu size getirdim, elime 130 bin lira ücret geçiyor. Türk-İş'in yaptığı hesaplamalara göre bir ailenin sağlıklı beslenebilmesi için aylık mutfak masraflarının 270 bin lira civarında olması gerekiyor. Ben haftanın 6 gününü çalışıyorum. Bana en iyi ekonomi profösörünü getirin, bu maaşla nasıl dengeli beslenilir, nasıl verimli olunur bana onu göstersiz"

Baştaki tehditler sökmedi ve Muharrem Şahin'in bu konuşması Perşembe günü yayınlanan Forum programında aynen yayınlandı.

Tabii bu yayını seyredenler arasında başbakan Turgut Özal'da bulunuyordu. Özal ertesi gün Hürriyet Gazetesinden Çetin Emeç'e şunları söylüyordu. (Bu görüşme 16 Ocak 1989 tarihli Hürriyet Gazetesinin Pazartesi adlı sütununda yayınlandı)

"Sen biliyor musun enflasyonun suçlusu kimdir. Ben sana söyleyeyim enflasyonun sebebi Uğur Dündar'ın Forum Programındaki o adamdır. 130 bin lira maaş aldığını söyledi. 130 binlik adam o elbiseyi giyemez"

O adam dediği Muharrem Şahin idi Sırtındaki takım elbise başbakan'm gözüne batmıştı. O elbise de Muharrem'in sekiz yıl önce diktirdiği damatlığı idi. Suç aleti de böylelikle meydana çıkmış oluyordu.

Peki Muharrem'in durumu gerçekten neydi bir de ona bakalım.

"Muharrem'in eline ayda tastamam 131.735 TL. sı para geçiyordu. On üç bin ila on beş bin lira arasında vergi iadesi alabiliyordu. Evli ve altı yaşında bir erkek çocuğu var. Oğlunu kreşe yolluyor ve okula 7.500 TL. sı para ödüyor. Aylık mutfak masrafını 45 bin lira sınırında tutuyorlar. Etin tadını çoktan unutmışlar Kömürünü ise yardım sandığından aldıkları borçla sağlamışlar. Muharrem ayda 30 bin lira da oraya ödüyor. Muharrem 1985 yılında Emlak Kredi Bankasından 5 milyon lira konut kredisi almış, düğünde eşine takılan ne varsa satmış, eşinin dikey makinesini, kendi nikah yüzüğünü de satmış ve şimdi oturduğu küçük bir daire satın alabilmiş, ama bugün ayda 38 bin lira da bankaya kredi taksidi ödüyor.

Biraz önce de söylediğim gibi, Başbakanım gözüne batan elbisesi damatlık takımı. Bayramda özel günlerde hep bu elbiseyi giyiyor.

Bana yazdığı mektupta Muharrem şunları söylüyor.

"Eşimle birlikte çektiğimiz nikah fotoğrafının bir kopyasını nikah sırasında giydiğim elbiseyi görsün diye Çetin Emeç beye göndermişim. Ayrıca 19 Ocak'ta Sabah gazetesinde Gündör Mengi'de benim gerçekleri dile getirdiğimi yazmış. Bir işçinin söyledikleri gerçekleri, işçilerin çektiği sıkıntıları başbakanımız nasıl çarpıtmaya çalışıyor."

131.735 lira maaş alan ve Forum Programında en çarpıcı bir şekilde gerçekleri dile getirmeye çalışan Muharrem'in başına gelenler bunlardan ibaret. Sizce de enflasyonun ülkemizdeki tek suçlusu o mu? Yoksa enflasyon canavarının milyonlarca kurbanından birisi mi...

Bir konu hakkında yazılacak daha bir çok şeyler olmasına rağmen yazımı burada bitirmek istiyorum. Yollarda ayakları çıplak olarak yürüyen işçilerimizin neden bir kez daha haklı oldukları gerçeği en azından bu gerçek ve canlı örnek olayda Türk kamuoyunun gözlerinin önünde sergilenmiyor mu?

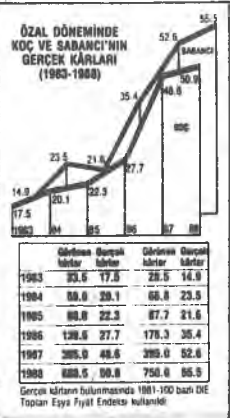
140 BİN TL.
ALİYORLAR
AMA

IOCU Genel Müdürü Hellman, TÜRK-İŞ'i Ziyaret Etti...

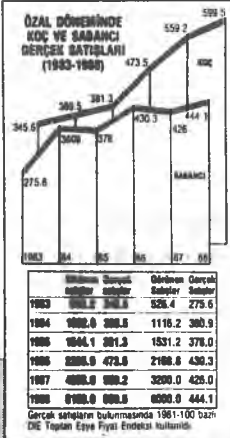
• Türk-İş Tüketici Danışma ve Şikayet Bürosunun üst kuruluşu olan IOCU (uluslararası Tüketici Birlikleri Örgütü) Genel Müdürü Grada Hellman, Türk-İş genel Teşkilatlandırma Sekreteri Orhan Balaban'a "Türkiye'de Türk-İş'in tüketiciyi koruma konusunda yaptığı çalışmalar tüm Avrupa ülkelerinde takdirle karşılanıyor" dedi...

PANORAMA

dergisinin araştırması



**EZELİ REKABET
NEFES NEFESE**



İşçileri Sabancı'ya 25, Koç'a 20 milyon kazandırıyor

Holdinglerin kârları 1988 yılında enflasyonu sollarken, Koç'un kârı bir önceki yıla göre yüzde 88.6, Sabancı'nın kârı ise yüzde 90 oranında artış gösterdi.

Holdinglerin 1988 yılında enflasyonun üzerinde kâr ettikleri belirlendi. Koç Grubu ortalama yüzde 8.5 kârlılıkla yaklaşık 688.5 milyar lira kâr elde ederken, Sabancı Holding kârlılıkla Koç'u geçerek 750 milyar lira kâr gerçekleştirdi.

İşçi başına kâr

Özel sektör içinde en çok işçiyi çalıştıran Koç Grubu, işçi başına 20.4 milyon lira kâr elde etti. İşçisinden en yüksek kârı ise Sabancı gerçekleştirdi. Sabancı'da çalışan bir işçi Sabancı ailesine 25.0 milyon lira kâr ettirdi.

Haftalık Panorama dergisinin yaptığı araştırmaya göre, Türkiye'nin en büyük holdingleri arasında yer alan Koç, Sabancı, Akkök, Şişe Cam, Profilo, Alarko, Sönmez ve

Yaşar holding'in 1988'deki toplam satış hasılatları 19.5 trilyon lirayı buluyor. Aynı yıl hükümetin bütçesi 21 trilyon liraydı. Yine bu 8 büyük kuruluş geçen yıl yüksek ciro rakamları elde ettiler. Holdingler içinde en yüksek ciroyu 8.1 trilyon lira ile Koç Grubu gerçekleştirdi. Koç'un 1987 yılı satış hasılatı 4.2 trilyon liraydı. Sabancı Holding ise 1988'de 6 trilyon liralı satış hasılatı elde etti. Sabancı'nın bir önceki yılda satış hasılatı 3.2 trilyon liraydı.

Koç Grubu, 1989'da iç pazarın daralacağı beklentisi içinde. 1989'a ilişkin ciro rakamı 12.5 trilyon lira ve yüzde 7.6 kâr bekleyen Koç Holding 1989'da yeni yatırımlardan çok modernizasyon ve tevsi yatırımlarına yönelecek.

Uluslararası Tüketici Birlikleri Örgütü Genel Müdürü Grada Hellman Türk-İş'i ziyaret ederek Genel Teşkilatlandırma Sekreteri Orhan Balaban ile bir görüşme yaptı. Hellman' bu ziyaret sırasında şunları söyledi.

"9 Nisan 1985 tarihinde Birleşmiş Milletler Genel KURULU Tüketicinin Korunmasında Temel Esaslar adlı bir deklarasyonu oy birliği ile kabul etmiştir. Aralarında Türk hükümetinde bulunduğu delegasyon tarafından da imza edilen bu temel esaslar konusunda bugüne kadar Türkiye'de tüketicinin korunması konusunda kayda değer bir şeylerin yapılmadığını üzüntüyle gördüm. Ancak Türk-İş'in bu konuda yaptığı çalışmalar tüketicinin korunmasından öteye giderek çevrenin korunması tarım ilaçları ve yeni teknolojik gelişmeler karşısındaki duyarlı tutumu ve Türkiye'de tüketicinin korunması konusunda diğer demokratik kuruluşlarla işbirliğine yönelmesi, yeni kurulan tüketici örgütlerine yardımcı olması çalışmalarınız gerek IOCU'da gerekse Avrupa ülkelerinde takdirle karşılanmaktadır."

**ULUSLARARASI TÜKETİCİ
KOMİTESİ BAŞKANI**

Öte yandan aynı ziyaret sırasında hazır bulunan Uluslararası Kooperatif Aylansı Tüketici Komitesi Başkanı Türid Strom ise "hem sendikalar, hem kooperatifler hem de tüketicinin korunması hareketinin tek bir merkezden yürütülmesi Türk-İş örneğinde gördüğümüz gibi harekete güç kazandırmakta ve kitlelerin katılımına imkan tanımaktadır" demiştir.

Her iki ziyaretçi gerek IOCU'nun gerek ICA'nın Türk-İş'in yürütmekte olduğu kooperatifleşme ve tüketicinin korunması konularında her türlü uluslararası yardımın yapılacağından emin olunmasını isteyerek, Türkiye'de bu konuda yalnızca Türk-İş'in IOCU'ya kabul edilmesinin bunun açık bir delili olduğunu belirtmişlerdir.

KÖŞEMDEN

Kaya ÖZDEMİR

DAHA ADİL, ÜCRETE DOĞRU..

İşçi hareketini dikkatlice inceleyenler, bu hareketin amaçlarına yönelik ciddi incelemeler yapanlar açıkça bir gerçeği görmemezlikten gelemezler. Türkiye'de dokuz yıldır sabreden, büyük bir tevekkülle bekleyen ve kendi haklarının er geç teslim edileceği inancını taşıyan İşçilerde Sabır taşmış, bıçak kemiğe dayanmış ve Sendika yöneticilerince son derece akıllıca tesbit edilen bir eylemler dizisi uygulama alanına konmağa başlanmıştır. Mahalli idareler seçiminde, İktidar partisinin ağır bir ders almış bulunması İktidarın, işçilere şaşı bakmasının açtığı sonuçları, olayları göstermesi bakımından ibret verici olmuş ve Siyasi iktidarın en yetkilisi İşçilerin Enflasyona yenik düştüğünü REEL ücretlerin aşıldığını kabul etmek zorunda kalmıştır.

Türk-İş yetkililerinin öncülüğünde düzenlenen bir dizi toplantı sonunda uygulanan eylemler şu ana kadar sadece sempati toplamış Kamu oyunun olumlu desteğini almış ve bunca haksızlıkların giderilmesi için işçilerin sürdürmeye başladıkları eylemler takdirle karşılanmıştır. Bu eylemler İdeolojik eylemler değildir. Bu Eylemler Ekmek Kavgasının akıllıca sürdürülmesinin çok güzel örnekleridir. Katı bir Ekonomik sistem uygulayıcısı ve bu sistemin mimarı Özal bile yapılan hatayı kabullendiğine İşçilerin haklarının enflasyon dolayısı ile uğradıkları zararın tediye yolu ile kapatılacağını açıkladığına göre yapılan müzakereler yakın bir gelecekte olumlu bir sonuca götürülecek gibi görünüyor. Son iki yılda ücretlerde Enflasyon dolayısı ile uğranılan kayıplar telafi edilecek ve Yeni ücretler belirlenirken belli bir refah payı da eklenebilecektir.

Türk-İş öncülüğünde sürdürülen Ciddi ve akılcı Politika ile Kamu Oyu 1980 den öncesinin tam zıddına, İşçilerin yanında yer almıştır. Kamu Oyunun verdiği bu Avansı çok iyi kullanmak uğranılan haksızlıkları daha Tutarlı bir biçimde Milletin gözleri önüne sermek Anayasa ve Yasalarda yapılması zorunlu değişikliklerin neler olduğunu da karmaşık bir dille değil sade ve inandırıcı bir dille ortaya koymak zamanı gelmiştir. Daha Adil bir Ücret uygulamasına doğru gidildiğini memnuniyetle gördüğümüz bir ortamda bize göre önemli

saydığımız iki noktaya dikkatleri çekmeyi bir görev sayıyoruz. Birinci nokta; Anayasa ve Yasalarda değiştirilmesi zorunlu bulunan İşçi hakları ile ilgili maddeler konusunda ayrı ve özenli bir çalışma sürdürülmesi zaruretidir. Bu alanda Millet Meclisinde Temsilcileri bulunan Siyasi partilerin ortak noktalarda buluşmaları sağlanabilir. Kesintisiz çalışmaların sürdürülmesi gereken en önemli husus bence budur. İkinci nokta ise birincisine bağlı olarak Milli gelir dağılımında ortaya çıkan adaletsizliğin zaman içinde çalışanlar lehine gelişme göstermesinin sağlanmasıdır. Gelir dağılımını daha adil bir hale getirecek başlıca iki yol vardır; bunlardan birincisi Adil bir vergi politikası, yani çok kazananın çok az kazananın az vergi alınması, ikincisi ise Serbest Toplu pazarlık hakkının tutarlı bir biçimde ve müdahalelerden uzak kullanılmasıdır.

Şimdi Kamu Kesimi Toplu İş Sözleşmelerinde uygulanan akılcı metod, eylemler ve bu eylemlerin sonuçları daha adil bir ücrete doğru atılan en önemli adımdır. Bu önemli adımı işçilerin geçim sıkıntılarını da dikkate alarak basiretle çözüme kavuşturmak ve sözde bayramlar yerine işçiye haklı olduğu en önemli bayramı geçim sıkıntısının azaltılmasına yol açan Sözleşme Bayramını yaşatmak lazımdır.

Anayasa ve yasalarda yapılması zorunlu değişiklikler Türkiyemizin gündemini belki bir süre daha işgal edecektir. Ne varki akılcı eylemler uygulama ve kamu oyunun sempatisini harcamadan sonuç alma yöntemleri işçi liderleri tarafından iyi bir zamanlama ile uygulanabilsin. Sendikalarımız Serbest toplu pazarlık için verdikleri mücadeleyi Daha adil bir vergi içinde sürdürmek zorundadırlar. Aşiretten Devlete nasıl geçildi ise, Sömürü zihniyetinin terkine yol açacak ve uygar toplum olma özelliğini yaşatacak her davranışın gerçekleştirildiği günlere de öyle geleceğiz. Son işçi eylemleri İşçinin yöneticisini aştığını değil bana göre yöneticisinin verdiği talimatları uyguladığının açık göstergesidir. İyi güzel çirkin ve nahoş taraflarına rağmen, Başarı kaçınılmazdır. Yeterki akılcı yolu terketmiyelim...

Günümüzdeki İşçi Eylemlerinin Değerlendirilmesi

Mustafa ALPÖNDAR
TÜRK HARP-İŞ Sendikası
Genel Sekreteri

Bizim üyelerimiz bilindiği üzere hiç bir suretle grev hakkı tanınmamış M.S.B.İği bağlı askeri işyerlerin de çalışmaktadır.

Ülke'de Yaşanan yasaklı demokrasi yanında, bir işyerlerindeki askeri yasalar ve disiplin uygulamaları daha da sıkıcıdır.

Buna rağmen üyelerimizin günümüzdeki işçi eylemlerine önder olacak şekilde katılmaları alkışlanacak bir olaydır.

Aslında bu olay yeni değil. Tarihi bakarsanız, Cumhuriyetten önceki yıllarda bile uygulanan ilk işçi eylemlerinde yine askeri tersane işçilerinin izleri görülebilecektir.

12 Eylül ve o gücün devamı olduğu herkezce bilinen eski MESS patronu ÖZAL iktidarları süresince tam bir saldırıya uğrayan kazanılmış işçi haklarının korunamaması sonucu planlı ve programlı bir şekilde fakirleştirilmiş işçiler nihayet, işverenin hazırladığı tabldottan yemek yememe, işverenin temin ettiği vasıtalarla binmeme, sakal bırakma ve topluca viziteye çıkma gibi eylemler yaparak 10 yıldır ulusal gelirin bir avuç iktidar yanlısı imtiyazlı sermaye sahibi zenginlere aktarılmasını silahsız, saldırsız protesto eder hale gelmişlerdir. Onun için bu tertemiz haklı eylemler, köy muhtarından, Cumhurbaşkanı kadar herkesin saygı duyması gereken kutsal eylemlerdir.

Kazanılmış işçi haklarının son 10 yıllık süreç içinde nasıl geri alındığını yazıp dökmeye gerek yoktur. Çünkü, bu geri almalar, gizli saklı değil devleti eline geçiren sermaye sahiplerinin yıllar boyu istemlerine uygun olarak açıkça anayasa ve yasal düzenlemelerle herkesin gözü önünde olmuştur.

Bunların başında demokrasilerin vaz geçilmez unsurlarından serbest toplu pazarlık müessesesi, sendikal hak ve özgürlükler ve toplum bireylerinin yönetimde kararları etkileme hakkı gelmektedir.

Ülkemizde göstermelik Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanun'u vardır. Ancak; Bu Kanunu uygulama hakkı vatandaşın elinde değil valilerin elindedir.

Günümüzde kaç baş vuruya olumlu yanıt alınabilmektedir.

Haklı bir gösteri yürüyüşü için izin verilse dahi, yer olarak kaf dağının arkası gösterilmekle, gösteri ve yürüyüşler idarece amacından saptırılmaktadır.. Böyle olunca sıkıntılar her gün biraz daha artmakta ve eylemler sık sık gündeme gelmektedir.

Günümüzdeki işçi eylemlerinin basın ve kamuoyunda bu derece saygınlık ve destek görmesi idolojik değil sosyal ve ekonomik oluşundandır.

Böyle oluşunun ispatı, Sayın ÖZAL'ın "işçileri birileri dürtüyor" iftirasına bizzat işçilerin, "bizi birileri değil AÇLIK ve FAKİRLİK dürtüyor.., şeklindeki haklı cevabıdır.

İşçiler, eylemleri sırasında silahsız saldırsız vakur bir şekilde 12 Eylül'le gelen yasaklı baskı dönemini aşarak ilk kez tabandan gelen bir sesle ekonomik ve sosyal haklarını geri istiyorlar ve bu hareketleri ile tarih yazanlara yeni ve şerefli hazırlıyorlar.

Ülke'yi yöneten her kademedeki sorumlu yetkililer bilsin, görsün duysun ki, günümüzde başlayan bu işçi eylemlerinin birinci derecede sorumlusu Sayın ÖZAL ve onun sorumsuz zihniyetidir.

Sayın ÖZAL yıllardır uyguladığı yoksulu daha yoksul zengini daha zengin yapan acımasız ekonomik politikalarla yetinmemiş, üstelik ortadirek diye adlandırdığı işçi, memur, dar gelirli ve bunların emekli, dul ve yetimlerini enflasyona ezdirmeyeceğim diye, diye büyük kesimin asgari yaşam düzeyi için satın alma gücünü yüzde altmış azaltarak perişan etmiştir.

Nihayet Sayın ÖZAL son işçi eylemleri ile bu patığı haksızlıkların anlaşıldığını farkedince 1987-1988 enflasyon farklarını da iki sene gecikmeli olarak vermeyi kabullenir hale gelmiştir.

Ülke yönetiminde sorumluluk yüklenmiş herkes, işçilerin bu sese kulak vermek zorundadır. Eylem koyan işçiler, bu kez her zamankinden daha çok haklıdır. Dikkat ederseniz, BAĞIMSIZ TÜRKİYE NATO'YA HAYIR vb slogan atmıyorlar. AÇIZ.. AÇ..diyorlar ve bile bile düşürdükleri sefaletten kurtulmak istiyorlar.

Siz buna, her zaman endişe edilen SOSYAL patlamanın ayak sesleri de diyebilirsiniz.

Temel Temsilcilik Seminerlerine Devam Edilecek

Mustafa BAŞOĞLU, TÜRK-İŞ'in 1987 yılındanberi Samsun Eğitim Merkezinde 1 hafta süreli olarak uyguladığı Şube Yöneticileri Temel Eğitimi seminerlerine devam edileceğini söyledi.

Mustafa BAŞOĞLU, ayda bir yapılan kısa dönem kolej eğitimi ile ilgili olarak şunları söyledi: "Bir hafta süreli olarak yapılan bu seminerlere ilgi büyük olmuştur. Gerek seminerlere katılan kursiyerlerce doldurulan anket formlarının incelenmesinden, gerekse bazı sendika yöneticilerinin değerlendirmelerinden 1989 yılı programının Mart ayında sonuçlandırılmasına karşın Temel Temsilcilik seminerleri uygulamasına Mayıs ve Haziran ayında da devam edilecektir."

22-26 Mayıs 1989 ve 19-23 Haziran 1989 tarihlerinde iki seminerin daha yapılacağını belirten BAŞOĞLU, şu ana kadar yapılan 7 "Temel Temsilcilik Seminerinde" yaklaşık 270 kursiyerin eğitimden geçirildiğini bildirdi.



Çalışan Kadınlar 1. Ulusal Kurultayı yankıları devam ediyor

TÜRK-İŞ tarafından düzenlenen "Çalışan Kadınlar 1. Ulusal Kurultayı" yankıları devam ediyor.

Kurultay düzenlemesi ile ilgili olarak çeşitli kuruluşlarca TÜRK-İŞ'in kutlandığı bu kurultaya sunulan tebliğler ve Kurultay sonuç bildirgesi çoğaltılmış ve hem Kurultay'a katılan delegelere ve konu ile ilgilenen kurumlara gönderilmeye başlanmıştır.

Çalışan Kadınlar 1. Ulusal Kurultayı ile ilgili açıklama:

Başoğlu : "Kurultayda her delege görüşlerini serbestçe açıklamıştır,,

TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreteri Mustafa BAŞOĞLU Çalışan Kadınlar 1. Ulusal Kurultayı çalışmalarıyla ilgili olarak şu açıklamayı yaptı:

"TÜRK-İŞ tarafından İstanbul'da 20-21 Mart 1989 tarihleri arasında düzenlenen 'Çalışan Kadınlar 1. Ulusal Kurultayı'nda isteyen her delege hiçbir baskıya maruz kalmadan düşüncelerini açıkca dile getirmiştir.

2 gün devam eden Kurultay'ın Başkanlığını yapan kişi olarak yazı yayın organlarında yer alan "TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreteri Mustafa BAŞOĞLU'nun karşı koymasına rağmen delegeler kürsüye gelerek şikayetlerini dile getirdiler" haberleri gerçeği yansıtmamaktadır.

Kurultayın ikinci günkü sabah oturumunda Ms. Joyce D. Miller'in tebliğinden sonra bir delege gündem dışına çıkarak kurultayın genel değerlendirmesini yapmaya yönelik konuşması üzerine, değerlendirmelerinin gündemin son maddesi uyarınca yapılacağı hatırlatılarak konuşması durdurulmuş ve kendisine ilgili madde de söz verilmiştir. Bunun dışında hiçbir delegenin konuşmasına müdahale edilmemiş, aksine konuşmaları için teşvik edilmişler, yerinden konuşmak ve soru sormak isteyenler ısrarla kürsüye çağırılmışlardır.

Yönetim Kurulunun aldığı karar uyarınca Çalışan Kadınlar 1. Ulusal Kurultayı ile ilgili her türlü hazırlıklar tarafından yerine getirilmiş, çalışan kadınların sorunları için özel araştırma yapılmıştır. Üye kuruluşlarımıza temsil ettikleri kadın işçiler dikkate alınarak delege sayıları miktarı bildirilmiş ve seçecekleri delegeleri TÜRK-İŞ'e bildirmeleri istenmiştir. Kurultaya İstanbul içinden ve İstanbul dışından olmak üzere 274 delege katılmıştır. Kurultay çalışmaları belirlenen gündem uyarınca yürütülmüş, ilgili yerli ve yabancı uzmanlar tarafından sunulan tebliğler üzerine delegelere söz hakkı tanınmıştır.

Ülkemizde ilk defa düzenlenen ve her türlü baskıdan uzak geniş bir demokratik ortam içersinde başlayıp sonuçlanan Çalışan Kadınlar 1. Ulusal Kurultayı gelecek kurultaylara önemli bir zemin hazırlamıştır. Kurultayın bu olgun havasına gölge düşürücü nitelikte olan ve böyle bir kurultayın toplanmasına öncülük eden kişi olarak delegelerin görüşlerini açıklamaya karşı koyduğum şeklindeki değerlendirmenin gerçekleri yansıtmadığını belirtmeyi bir görev sayıyorum."



KAMU SÖZLEŞMELERİNDEKİ KİLİTLENMEYİ AÇMAK İÇİN ÇALIŞMA BAKANİ AYKUT, TÜRK-İŞ YÖNETİCİLERİYLE GÖRÜŞTÜ..

AYKUT'UN DAVETİ İLE YAPILAN GÖRÜŞME

**Türk-İş
Yönetim Kurulu
ve Eşgüdüm
Komisyonu
üyelerinin
katıldığı
toplantıdan
herhangi bir
sonuç çıkmadı**

Kamu kesiminde çalışan yaklaşık 600 bin işçinin toplu iş sözleşmelerinde ortaya çıkan uyuşmazlık durumunu ortadan kaldırmak, kilitlenmeyi giderebilmek amacıyla Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı İmren AYKUT, TÜRK-İŞ Yöneticilerini toplantıya davet etti.

11 Nisan günü Çalışma Bakanlığı'nda bir araya gelen taraflar, kamu sözleşmelerindeki uyuşmazlık konularını görüştüler. TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket YILMAZ başkanlığında Genel Sekreter Emin KUL, TÜRK-İŞ Koordinasyon Komisyonu Üyeleri'nden; ŞEKER-İŞ Genel Başkanı Hikmet ALCAN, DEMİRYOL-İŞ Genel Başkanı Mehmet ACİDERELİ, TÜRK HARB-İŞ Genel Başkanı Kenan DURUKAN ve TÜRK METAL Sendikası Genel Başkanı Mustafa ÖZBEK'in katıldığı toplantıda, işveren Temsilcileri ve Bakanlık yetkilileri de hazır bulundu.

ÇALIŞMA BAKANİ'NİN AÇIKLAMASI

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı İmren AYKUT toplantıdan sonra Şu açıklamayı yaptı:

"İşçiler içinde bulundukları sıkıntıyı çeşitli şekillerde ifade etmeye çalışmaktadırlar. Sendikalarımız da bu konuda, sorunları aktarabilmek için çeşitli yollar denemektedirler. Toplu pazarlıkta iki taraf, pazarlık gücünü artıracak çeşitli yolları bir sistem içinde dener ve uygularlar."

ŞEVKET YILMAZIN AÇIKLAMASI

Toplantıdan sonra bir açıklama yapan TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket YILMAZ, özetle şöyle konuştu:

"—Bu toplu iş sözleşmeleri bugüne kadar, kamu kesimi işveren sendikaları kanalıyla ve dolayısıyla hükümet başkanının talimatıyla yürütülmekteydi. Bir hükümet değişikliği oldu. Bu değişiklikten sonra, kamu kesimi işverenler sendikasının bağlı bulunduğu bakan değişti ve yerine kimin bakacağını bilmediğimiz içindir ki, geçim sıkıntısı çeken 600 bin işçi arkadaşımızın sorunlarının çözümünü noktasını tespit etmek amacıyla, Sayın Çalışma Bakanının çağrılısı olarak geldik."

SİGORTA PRİMLERİNİN HAKEDİŞLERDEN MAHSUP EDİLMESİ VE ÖDENMESİ İLE KESİN TEMİNATLARIN İADESİ HAKKINDA YÖNETMELİK VE UYGULAMADAN DOĞACAK SORUNLAR

H. Avni YAZICI
TÜRK-İŞ Sosyal Güvenlik
Uzmanı

506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun, 3395 sayılı Kanunun 7. maddesi ile değişik 83 ncü maddesi, ihaleli işlerde teminatın ve hakedişlerin prim borcuna karşılık tutulmasını da düzenlemiştir. Yine bu düzenlemeyle ödemenin ve teminatın iadesine ait işlemlerin usul ve esaslarının Bakanlar Kurulunca çıkarılacak bir yönetmelikle tesbiti öngörülmüştür. Madde kanunun yayım tarihi olan 9.7.1987 tarihinde yürürlüğe girmiş olmasına rağmen, bahse konu "Sigorta Primlerinin Hakedişlerden Mahsup Edilmesi ve Ödenmesi ile Kesin Teminatların İadesi Hakkında Yönetmelik" 8 Nisan 1989 tarihinde yayınlanarak, yayım tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiş ve ara sürede tatbikat, kurum genelgeleri ile yürütülmüştür.

Eski Uygulama ve Değişiklik Nedenleri

83. maddenin değişiklik gerekçesini incelediğimizde, "...Resmi kuruluşlardan ihale alan müteahhit firmaların bu işte çalıştırdıkları sigortalıların, sigorta primlerinin ödenip ödenmediği hususunda işveren durumunda olan resmi kuruluşların yapmış olduğu otokontrol sistemine, hakedişlerin ödenmesi esnasında kuruma prim borcu olmadığına dair belge ibrazının istenilmesi hususu eklenerek sistemi daha sıkı bir uygulamaya yönlentmek, yine işverenlerin prim ve gecikme zammı borçları için kurumca kabul edilebilir banka teminat mektubu vermeleri halinde teminatlarına ilgili resmi kuruluşlarca iadesi imkânı tanımak" şeklinde özetlemek mümkündür.

Eski uygulamada da, işverenlerin prim ve gecikme zammından ileri gelen bir borcu olmadığına dair Kurumdan alacağı bir belgeyi ihale makamına ibraz etmeleri suretiyle, o işle ilgili teminatlarının iadesi mümkündür. Tabiidir ki Kurum bu işlemi o işin kesin kabulünün veya noksansız olarak geçici kabulünün yapılmış olması hallerinde verebilmekte idi. Hatta Kuruma bir borcun bulunması halinde de, o borca karşılık muteber bir banka teminat mektubunun Kuruma verilmesi veya bir kısmının tutulması halinde ihale makamındaki teminatın iadesi mümkün oluyordu. İhale makamları Kurumdan böyle bir ilişkisizlik belgesi almadan teminat iade etmeleri halinde, Kuruma karşı dünde, bugünde sorumlu oluyorlardı. Yeni düzenlemeyle ihale makamlarına, iş veya işyerinden dolayı tahakkuk edecek sigorta primi ve gecikme zammını karşılamak üzere hakedişlerden % 5 (yüzde beş) oranında kesinti yapmak ve tahakkuk müzakeresinde göstermek sorumluluğu verilmiştir. Ayrıca bu kesintinin, muhasebe kayıtlarına intikalini izleyen ayın sonuna kadar, Kuruma yatırılması veya Kurumca bildirilen hesaba havale edilmesi mecburiyeti getirilmiştir. Kurumun da işverenlerin varsa araçlarının muaccel borç durumunu araştırarak, hakedişlerdeki kesintilerde eksiklik tesbit ettiğinde diğer hakedişlerden kesilmek üzere ihale makamına bildirmesi, şayet kesintiler borçtan fazla ise, kesinti fazlalığını işverene iade etmesi gerekmektedir.

Yine, işverenlerin hakedişlerin ödeneceği tarihe kadar Kuruma prim ve gecikme zammından ileri gelen bir borcunun olmaması halinde, Kurumdan alınacak borç yazıya istinaden hakedişlerden % 5 (yüzde beş) kesinti yapılmaması hususu da düzenleme ile getirilen yenilikler arasındadır.

Yeni Uygulama ve Doğuracağı Sorunlar

İşverenin prim ve gecikme zammı borcuna karşılık hakedişlerden % 5 (yüzde beş) kesinti yapılması, ilk görüşte tahsilâtı hızlandırmak bakımından işverenlerin şikâyet ve sızlanmalarının ötesinde kaynakta yapılan etkili bir uygulama olarak görülebilir.

Bilindiği üzere 506 sayılı Kanunun prim belgeleri ve ölçümleme başlıklı 79. maddesi, 3395 sayılı Kanunun 5 inci maddesi ile "Pirim Belgeleri" başlığı olarak değiştirilmiştir. bu değişiklikle; her türlü inşaat, tamirat, tadilat, tesisat ve benzeri işleri yapan işverenlerin düzenlemiş oldukları belgelerle kuruma bildirdikleri kazançlar toplamının, o işkolu için belirlenen işçilik oranı ile maliyet veya ihale bedeline göre bulunacak kazançlar toplamının % 70'ni mukayese suretiyle işlem yapılması uygulaması kaldırılmıştır.

Yani bu değişiklikle işverenler bildirimlerinde serbest bırakılmış ve çok önemli bir otokontrol sistemi yok edilmiştir. Eski uygulamada Kurum o işin %70'nden fazla bildirimde bulunan işverenin ve araçların işyeri kayıtlarına bakmayabiliyordu. Dolayısıyla teftiş hizmetleri azalıyor, işverenlere kolaylık sağlanıyordu. Ayrıca işverenler kuruma bilimsel ve teknik yönden ağırlıklı bildirimde bulunmak suretiyle gerçeğe daha yakın miktarda prim ödemeye zorlanmakta ve bu suretle de kaçak işçi çalıştırma sorunu bir oranda kendilinden önlenmiş oluyordu.

Tabiidir ki tahsilat önemlidir. Ancak, gerçek veya gerçeğe yakın tahakkukun olmadığı yerde neyin tahsilâtının nasıl yapılacağını düzenlenmesi hususu düşündürücüdür. Önemli olan önce tahakkuku çoğaltıcı tedbirleri almak, kaçak işçi sorununu önlemek, birde hizmetleri basitleştirmek ve hızlandırmak suretiyle işverenlere kolaylık sağlamak suretiyle Kurumu sevdirmek ve saygınlığını teşvik etmektir. Çağdaş ve Anayasal bir hak olan sosyal güvenlik hakkının para cezalarıyla düzenleneceğine inanmak mümkün değildir. Hele bugünkü uygulamada olduğu gibi, sosyal sigortaya tescil edilmeden çalıştırıldığından şikâyet eden vatandaşa, işveren kayıtlarını ibraz etmedi, hakkında para cezası uygulandı, siz mahkemeye müracaatla çalıştığınızı tesbit ettirin demek şeklindeki bir cevabı, sosyal devlet ilkesi ile bağdaştırmak mümkün değildir. Bugünkü mevzuat karşısında herkesin kayıtlarını gönlüne tanzim edeceği tartışmasız olup, noksanı bulunanların da kayıt ibrazından kaçınarak para cezası ödemek suretiyle kurtulmayı tercih edeceği de kuşkusuzdur.

Uygulamalardan görülmektedir ki Kurum, yıllık iş hacmindeki artış sonucu kayıt tetkiklerindeki vaki birikim ve bugüne kadar yapılan teftişlerden elde edilen sonuçları gerekçe göstererek işyeri kayıt tetkiklerinden vazgeçmektedir. Durum tesbitlerine ağırlık verici düzenlemelere yönelmekte ve fakat ihale konusu işlerde kayıt teftişinde ise ısrarlı bir tutum izlemektedir. Özel bina inşaatlarında dahi kayıt teftişinden vazgeçen uygulamadan, ihaleli işler için vazgeçilmemesinin ne yararı olduğunu bilmek ve öğrenmek istiyoruz. Tabiidir ki, kayıtları tetkik edilecek işverenler, kayıtlarının muntazam tutacakları gibi, kurumlaşmış işverenler hariç bildirimlerinde

de gerçeği yansıtmıyacaklardır. Dolayısıyla hem az prim ödeyecekler ve hemde hakediş kesintilerini önleyici uygulamalarda bulunacaklardır. Kayıt tetkikinin neticeyi değiştirilmesi mümkün olmadığı gibi, teftiş işlemlerini artıracak ve Kurumun yukarıda açıklanan görüşüne ters bir uygulama olacaktır.

SONUÇ

Kurumun prim gelirlerinin artırılması, tahsilât oranının yükseltilmesi, hizmetlerde verimlilik ve etkinliği sağlayarak çalışanların hukukunun korunması ve kaçak işçi sorununa birazda olsa bir çare bulunmak isteniyorsa;

2) Bugüne kadarki uygulama bir değerlendirmeye tabi tutularak, para cezası uygulamasının sonuçları, ölçümleme suretiyle yapılan tahakkuklarla karşılaştırılarak uygulama neticeleri açıklanmalıdır. Tabidir ki: ölçümleme sisteminin caydırıcı özelliği de gözönüne alınmalıdır.

3) Aylık sigorta prim bildirgesi ve 4 aylık sigorta prim bordro mutabakatları zamanında yapılarak, bildirge ve bordro ihtarları yine zamanında çekilmeli, işveren muamelesi yeniden bir değerlendirmeye tabi tutulmalıdır. Üniteler arasında, hatta bir ünite de aynı işi yapan servisler arası uygulamalarda birlik ve bütünlüğü sağlayıcı önlemler alınmalıdır.

4) Taksit talepleri herhangi bir aksamaya neden olmayacak şekilde takip edilmeli, kanuni takibe başvurma işlemleri zamanında yapılmalı ve neticeler sıkı bir şekilde, takip edilmelidir.

5) Sigorta müfettişleri daha yetkili kılınmalı ve hizmetlerde etkinlikleri artırılmalıdır.

6) Şayet bugünkü uygulamaya devam olunacaksa ihaleli işyerleri devamlı olarak takip edilmeli, sık sık durum tesbitleri yapılmalı ve anında değerlendirilmelidir.

7) İşyerlerinde yapılacak durum tesbitlerinin faydasını inkar etmek mümkün değildir. Ancak, elde mevcut kadro ile bu hususun ülke genelinde etkin bir şekilde yürütülmesi mümkün değildir. Kendimizi aldatmayalım.

8) Hakedişlerden yapılacak % 5 kesinti uygulaması hem kurum hizmetlerini artırıcı olacak ve hemde Kuruma eksik bildirimde bulunulmasını teşvik edici sonuçlar verecektir. % 70 mukayese sistemi ile birlikte uygulanması daha akılcı olacaktır. Yine % 5 kesintilerin, kesintiyi yapan kurum ve kuruluşların muhasebe Kayıtlarına intikalini izleyen ayın sonuna kadar Kuruma ödenmesi, Kurum yönünden faiz kaybına neden olacaktır.

9) Kurumun bazı işlerde işveren kayıtlarının teftiş yetkisini kısa bir süre için askıya aldığı inancımızı muhafaza ediyoruz. Yani uygulamayı böyle değerlendiriyoruz. Bu uygulamanın işverenleri boşluğa ve sorumsuzluğa iten ve Kurumun prim tahakkuklarını menfi yönde etkileyen bir sonuç vereceği unutulmamalıdır.

10) Yönetmelik uygulamasının, 506 sayılı Kanunun 3203 Kanunun 2 nci maddesi ile değişik 80 nci maddesi ile sigorta primlerini haklı sebepleri olmaksızın tahakkuk ve tediye etmeyen kamu kurum ve kuruluşlarında tahakkuk ve tediye ile görevli kişilere yüklenen müşterek ve müteselsil sorumluluk uygulaması gibi menfi sonuçlar vermesinden kuşkuluyuz.

11) Yasada yer almayan bir hususun, yönetmeliklerle % 5 olarak belirlenmesinin hukuki durumunda gözardı edilmemesi gerekir. Yönetmeliklerle para cezası belirleme uygulaması ile başlayan bu tartışmaların nerede ve ne şekilde sonuçlanacağı da şüphelerimiz arasındadır.

Maden İşkolunda Birleşme Çalışmaları.. TÜZÜK HAZIRLAMA ÇALIŞMALARI SÜRÜYOR..

Aynı işkolunda kurulu sendikalarından TÜRK-İŞ üyesi Türkiye Maden-İş ve Genel Maden-İş sendikalarından TÜRK-İŞ üyesi sendikaların birleşimi için çalışmalar devam ediyor.

Türkiye Maden-İş Sendikası ile Genel Maden-İş Sendikası'nın TÜRK-İŞ bünyesinde sürdürülen birleşime çalışmalarına her iki sendikanın yönetici ve hukukçularının katılımı ile 20 Nisan günü TÜRK-İŞ Genel Merkezi'nde devam edildi.

Yapılan toplantılarda 2821 Sayılı Sendikalar Yasası'nın 27. maddesinde yer alan "birleşme sonucu yeni tüzel kişilik meydana getiren" formülünün oluşması için bilim adamlarının da olumlu görüşü alınarak çalışmalar sürdürüldü.

Gerçekleşmesi beklenen bu birleşme sonucu yeni tüzel kişiliği oluşturacak tüzek çalışmalarını, her iki sendikanın yetkililerinden ve hukukçularından oluşturulan komisyonda ele alındı. Yeni tüzüğün son şekline kavuşturulması çalışmalarının ilerlediği belirtiliyor.

TRT ve İşçi eylemleri

Habercilik anlayışı bazı kriterlere dayalıdır. Bir haberin başlıca kriteri, ilgilendirdiği kitlenin büyüklüğü, bir diğer önemlisi de toplum içinde yarattığı etkidir.

Türkiye'de 40 güne yakın süredir, siyasal iktidarın çarpık ekonomik ve sosyal politikalarını protesto için yüzbinlerce işçi sokaklara dökülmüş, dünyanın hiçbir ülkesinde denenmemiş eylem biçimleri sergilenmiş, böylesine büyük kitlelerin eylemlerinden de en küçük bir tatsız olay yaşanmamıştır.

Bunun haber olabilmesi için tek talihsizlik, bu olayların Türkiye'de yapılmış olmasıdır.

Çünkü TRT Haber Dairesi, hiç kimseyi ilgilendirmese de, Lübnan'da taşla başından yaralanan bir kişiyle ilgili haberi bültenin ilk sıralarına koyabiliyor, Polonya'da, Yunanistan'da, Fransa'da, İngiltere'de velhasıl Türkiye dışındaki bütün ülkelerdeki işçi hareketleriyle, başka amaçlı her türlü eylemi haber yapıyor, sıra Türkiye'ye gelince tıs yok.

TRT Haber Dairesi yetkilileri, TRT'nin özerk bir kuruluş olma mücadelesinde en büyük engel olduklarını anlayamamaktadırlar.

"Bu haberi verirsek, Başbakanı kızdırırız", "Bu demeç çok sert, bunu böyle veremeyiz", "filanca konudaki gelişmelerin hiçbirini vermeyelim" gibi politikalar üretebilen insanların, habercilik yaptıklarını söylemeleri de son derece gülünç olur.

Halktan gizlemeye çalıştıkları olayları, ertesi gün gazetelerin birinci sayfalarında boy boy resimlerle birlikte gördüklerinde en küçük bir sıkıntı duymuyorlar mı?

TRT sadece son yıllarda faaliyet göstermiyor.

Çok iyi bilinir ki; eskiden Haber Dairesi Başkanlığında sabah toplantılarına katılan kısım Müdürleri, gazeteleri önlerine sererler, "dün atladığımız önemli bir haber var mı?" diye bakarlar, varsa uzun tartışmalar çıkardı.

Bugün böyle bir alışkanlık yok. Olsa, gazetelere baktıklarında, bültenlerinde hangi habere yer verebildiklerini arayıp bulamayacaklardır. Çünkü halk, Cumhurbaşkanının ya da Başbakanın kabulüyle, gösterile gösterile gına getirilen Lübnan'daki bomba patlamasıyla, kısaca protokol haberleri ve suya sabuna dokunmayan haberlerle çileden çıkmakta, özetleri dinledikten sonra ikinci kanala açmaktadır.

Çünkü, aynı Haber Dairesi yetkilileri, Türkiye'deki eylemlerle ilgili kasetler dolu görüntüleri Örevizyon kanalıyla diğer ülkelere geçmekte, o ülke halkları da Türkiye'de neler olduğunu öğrenmekteler.

Yazıktır beyler...

Gerçek habercilik yaptığı için görevden ayrılmak, siyasal iktidara yaranma uğruna yerinde kalmaktan çok daha onurludur.

Mehmet YAVUZER
Enerji İşçisi
ANKARA

Mübarek
Ramazan
Bayramınızı
Kutlar
Sağlık ve
Mutluluklar
Dileriz.

TÜRK-İŞ

Kooperatif
Müdürleri
Yetiştirme Kursu
Yapılacak

Her yıl Türk-İş Kooperatifler Bürosunca düzenlenen Kooperatif Müdürleri Yetiştirme Kursunun dördüncüsü bu yıl 19-28 Haziran tarihleri arasında Türk-İş Samsun Eğitim Merkezinde yapılacak. Bu yıl düzenlenecek olan kursa sendikalar öncülüğünde kurulan yapı ve tüketim kooperatiflerinin personeli çağrılıyor.

Geçtiğimiz yıllar içinde düzenlenen kurslardan mezun olan kooperatif müdürleri şu anda bir çok tüketim ve yapı kooperatiflerinde teknik yönetici olarak görev yapıyorlar.

Kursiyerlere bu süre içinde kooperatifçilik, kooperatif işletmeciliği, mevzuatı ve kanun değişiklikleri ile kooperatifler muhasebesi konularında bilgiler verilecek. Her konunun sonunda katılanlara test uygulaması yapılacak. Yapılan dört test sonucu alınan ortalama puan kursiyerin sertifikasına işlenecek.

Bu yılki programa en fazla 15 kooperatifçinin katılması kararlaştırıldı. Konu ile ilgili bilgiler genel başkanlıklar ile kooperatif birlikleri ve kooperatiflere geçtiğimiz ay içinde gönderildi...



TÜRK-İŞ YÖNETİM KURULUNUN "1 MAYIS" İLE İLGİLİ BİLDİRİSİ

"1 Mayıs, dünyada çalışanların uluslararası dayanışmasının kutlandığı, emeğin yüceliğinin hatırlatılarak anıldığı gündür.

1 Mayıs, "Hür Sendikacılık Hareketi" olarak demok-rasi, özgürlük ve sosyal adalet yolundaki mücadelemiz-de tarih içinde kıvanç duyduğumuz bir gündür.

1 Mayıs 1989'da TÜRK-İŞ'in ve Uluslararası Hür Sendi-kacılık Hareketi'nin "EKMEK-BARIŞ-ÖZGÜRLÜK" sözcük-lerinde simgeleşen mücadelesindeki kararlılığı bir kez daha hatırlatmak isteriz:

- * Herkese EKMEK...
- * Adalet temeline dayalı onurlu BARIŞ...
- * Ekonomik ve siyasal demokrasi vasıtasıyla ÖZ-GÜRLÜK...

"Hür Sendikacılık Hareketi" nin ve bu hareketin ülke-mizdeki yegâne temsilcisi olan TÜRK-İŞ topluluğunun amaçladığı; çoğulcu, katılımcı ve özgürlükçü siyasal de-mokراسiye dayalı bir toplumsal düzenin kurulabilmesi "EKMEK-BARIŞ-ÖZGÜRLÜK" anlayışımızın eksiksiz bir şekilde gerçekleştirilmesine bağlıdır.

Bu nedenledir ki, 1 Mayıs 1989'da, mücadelemizin bu üç temel hareket noktasını bir kez daha kararlılık ve ısrarla tekrarlıyoruz.

Üyesi bulunduğumuz Uluslararası Hür İşçi Sendika-ları Konfederasyonu (ICFTU)'nun, 1 Mayıs Mesajı'nda be-lirtildiği üzere: "Sosyal adalet, sosyal diyalog, sorunların sosyal boyutları" gibi sözcüklerin politikacılar tarafından hemen her yerde sürekli söylenmesine karşın, iktisaden güçsüz durumdaki halk kesimlerinin sıkıntıları devam et-mekte ve giderek ağırlaşmaktadır.

Çalışanlar ve çalışanların ekonomik, sosyal, siyasal hak ve özgürlüklerini koruma ve geliştirme çabası için-de olan Sendikalar, hükümetlerin ve işverenlerin yoğun-laşan baskılarıyla karşı-karşıyadır.

Haksızlık ve sosyal adaletsizlik birçok ülkede hâlâ egemendir.

TÜRK-İŞ'in bu tarihe kadar hemen her vesile ile orta-ya koyduğu üzere; Ülkemizde de çalışanların temel hak ve özgürlüklerinin ağır bir biçimde kısıtlandığı, kamu öz-gürlüklerinin çoğulcu ve özgürlükçü demokrasiye özgü güvencelerden geniş ölçüde yoksun olduğu, sermayenin dilediğini dilediğince yapabildiği bir dönem yaşanmış ve yaşanmaktadır.

Anlayış ve yapısındaki tüm çarpıklıklarla uygulanma-ya çalışılan ekonomik sistem, iktisaden güçsüz durum-daki halk kesimlerini "sosyal devlet" himayesinden büyük ölçüde yoksun hale getirmiştir.

Devlet, işçisini, memurunu, emeklisini, köylüsünü, kü-çük esnafını yani iktisaden güçsüz durumdaki tüm halk kesimlerini koruyucu sosyal, ekonomik ve mali tedbirler alma ödevini yerine getiremez duruma düşürülmüştür.

Gerçek gelir düzeyinin önemli oranda eksildiği, pay-laşımındaki adaletsizliğin sür'atle büyüdüğü, milyonlarca

yurttaşımızın aileleri ile birlikte asgari ücret düzeyinde ya da birkaç puan üstünde sefalete mahkûm edildiği bir or-tamda, sıkıntıları ortadan kaldırmakla ödevli ve yetkili olanlar hâlâ sessiz, geniş kitlelerin ağır ekonomik güçlük-ler ve her ölçünün ötesindeki hayat pahalılığı altında ezil-mesine hâlâ seyircidir. Milyonlarca insanımızın temel sorunları hâlâ savsaklanmaktadır.

Siyasal iktidar, gelir dağılımındaki adaletsizlikleri den-geleyebilecek kurumların ve başta grevli serbest toplu pa-zarlık düzeninin işlerlik kazanmasını engelleme, hür sendikacılık ilkeleri ile çalışanların temel hak ve özgür-lüklerini güvence altına alan uluslararası hukuk kuralla-rıyla taban tabana çelişen, anti-demokratik hukuk düzenini koruma çabasındadır.

Siyasal iktidarın müdahalesi dışında gelişmesi gerekli olan toplu pazarlık düzeni, siyasal iktidarın açık ve aktif müdahalesi altındadır.

İş ve çalışma güvencesini ortadan kaldıran, işçinin ka-derini işverenin iki dudağı arasında bırakan haksız ve ada-letsiz Yasa hükümleri hâlâ yürürlükte tutulmaktadır.

Milyonlarca insanımız ve tarım işçileri İş Yasalarının, sosyal güvenlik sisteminin dışında, güvencesiz du-rumdadır.

Her beş yurttaşımızdan biri işsizdir.

Hür sendikacılık ilkeleri, insan hakları ve özgürlükle-ri, hukuk devleti anlayışı açıkça çiğnenmektedir.

Türk çalışanı temel insan haklarından yoksun hale ge-tirilmiştir.

Bu olumsuzluklara geçit vermemek, durdurmak ve koşulları tüm çalışanlar lehine düzeltmek hür sendikacı-lık hareketinin ortak sorumluluğudur.

Bu gidişe izin verilmemesi mücadelesinin ısrarla sür-dürüldüğünü ve sürdürüleceğini bir kez daha açıklıyoruz.

Bu mücadelemizin sınıf kavgası temelinde değil, ulu-sal ve uluslararası barış ve demokrasi temelinde yüksel-tilmesi yönündeki vazgeçilmez inancımızı da tekrarlıyoruz.

Yurdumuzda; çoğulcu, katılımcı ve özgürlükçü siya-sal demokrasinin tüm kurum ve kuralları ile yerleştirilme-si, sosyal devlet ve sosyal adalet ilkelerine dayalı bir düzenin kurulabilmesi, Atatürk devrim ve ilkelerinin runabilmesi, çalışanların temel hak ve özgürlüklerin def alan haksız ve adaletsiz kısıtlama ve uygulamakı kaldırılması yolundaki mücadelemizde kararlı olarak ay-dınlık bir geleceğe Ulusumuzla el-ele yürüyeceğiz.

Bu inançla "EKMEK-BARIŞ-ÖZGÜRLÜK" için 1 Mayıs Uluslararası Dayanışma Gününde tüm ülkelerin barış öz-lemiyle dolu işçilerini, Türk İşçi Hareketini ve Aziz Mille-timizi selamlıyoruz."

TÜRK-İŞ YÖNETİM KURULU